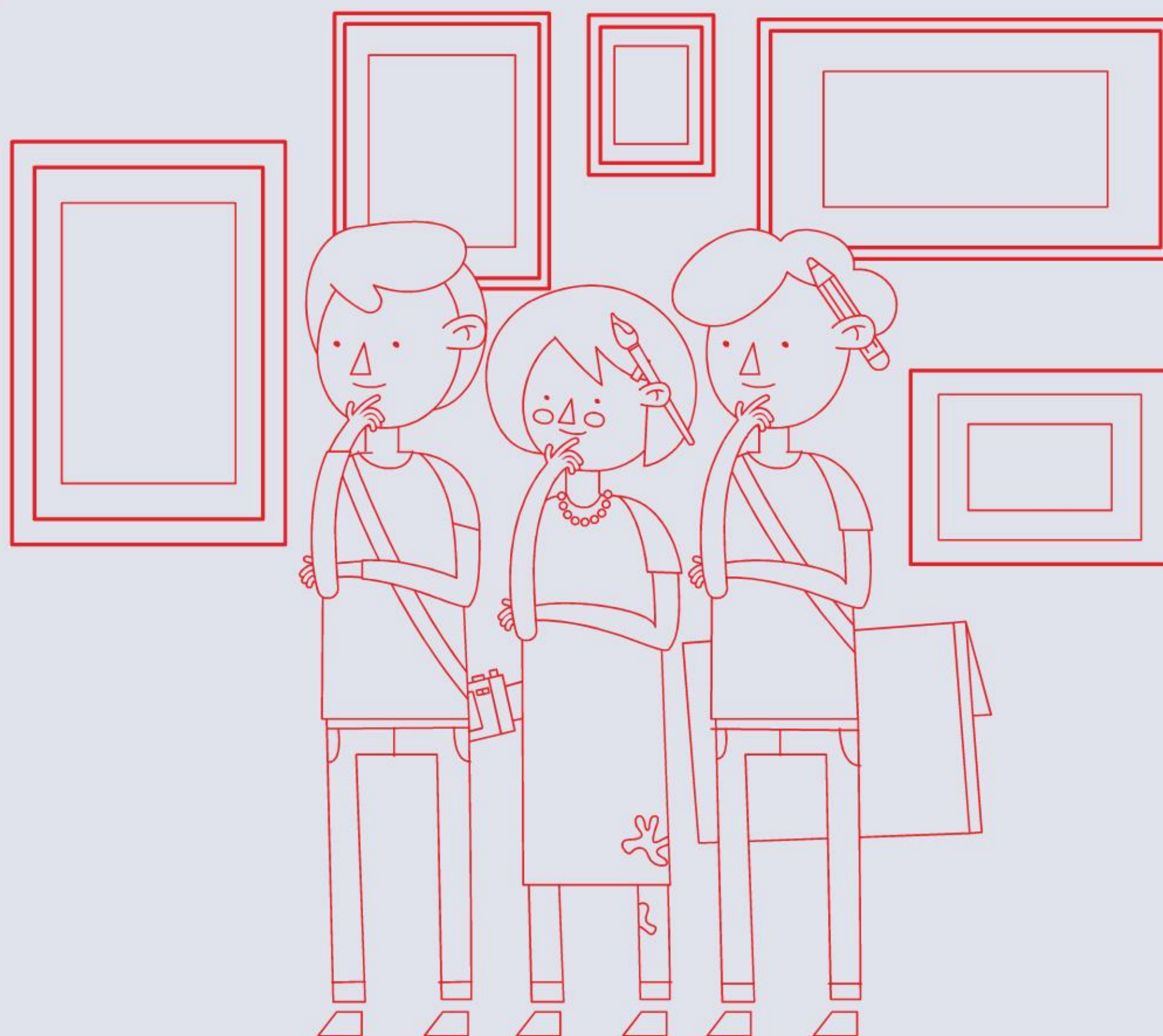
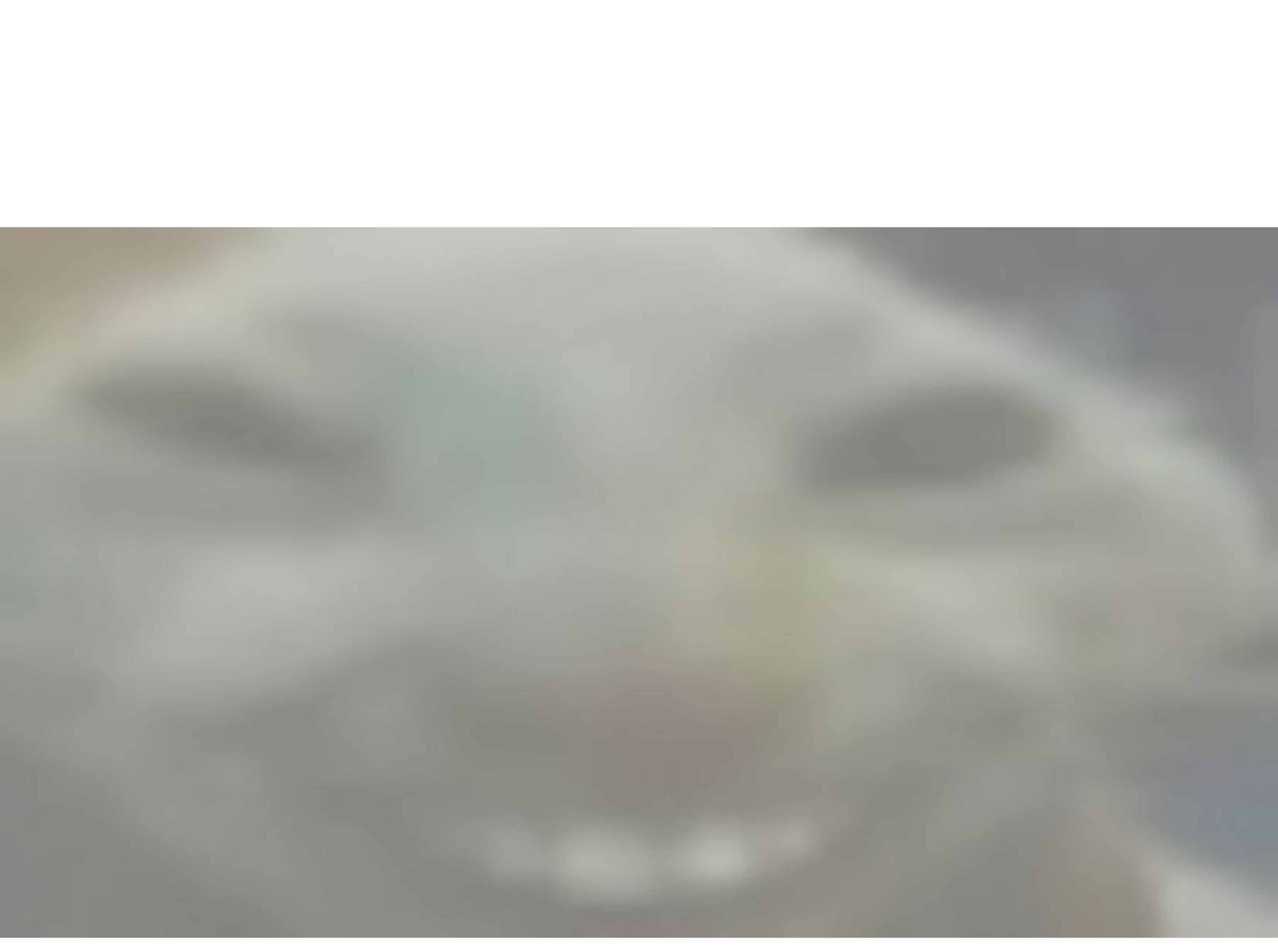

Plastyka

Zeszyt ćwiczeń

5

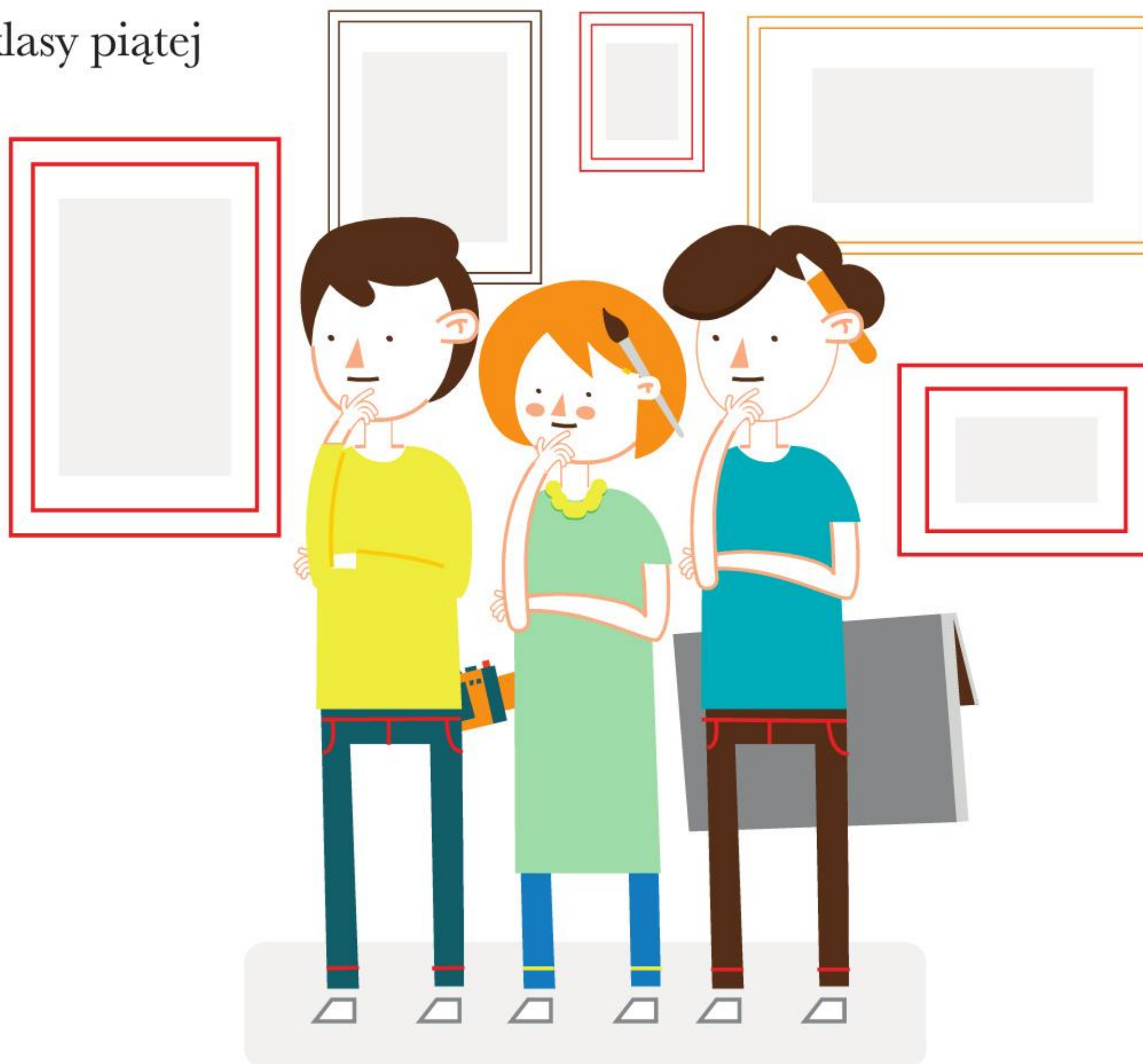

Wojciech Sygut
Marzena Kwiecień

Plastyka

Zeszyt ćwiczeń dla klasy piątej
szkoły podstawowej

5

Redaktor serii
Wojciech Sygut

Redaktor prowadzący
Marzena Kwiecień

Redakcja merytoryczna
Marzena Kwiecień

Redakcja językowa i korekta
Joanna Kozub

Redakcja techniczna
Paweł Kowalski

Skład i łamanie
Adam Ziółkowski

Redakcja artystyczna
Magdalena Sarnot-Wrzecionowska

Projekt i koncepcja artystyczna
Futu Creative / Kay Humelt i Rafał Kwiczor

Koordinacja prac graficznych
Magdalena Wrzecionowska

Projekt okładki
Futu Creative

Ilustracja na okładce
Studio Ładne Halo/Maciej Błażniak

Fotoedycja
Milena Kot

Ilustracje
Magdalena Pilch

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich. Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie publikacji w całości lub we fragmentach bez zgody wydawnictwa zabronione.

Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Przestrzegaj praw, jakie im przysługują. Udostępniając książkę lub jej fragmenty, rób to wyłącznie w zakresie dozwolonego użytku, który określają przepisy prawa. Zawartość książki możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Kopując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

© Grupa MAC S.A. 2018

ISBN 978-83-8108-357-7

Grupa MAC S.A.
25-561 Kielce, ul. Witosza 76
tel. 41 366 53 66, faks: 41 366 33 02
e-mail: kontakt@mac.pl; www.mac.pl

Spis treści

1. Kreska i faktura

1.1. Kreska i kształt. Nowe kształty z figur geometrycznych	5
1.2. Kreska i kształt. Znajdujemy figury	6
1.3. Światło i cień. Rysujemy światła i cienie	7
1.4. Faktura. Frotaż. Wzorzysty patchwork*	8
1.5. Powtarzamy. Kreska. Kształt, światłocień, faktura	10

2. Barwy i plamy

2.1. Barwy czyste i złamane. Smutne i wesołe parasole	11
2.2. Barwy złamane. Szara godzina	12
2.3. Plamy barwne. Motyw jesienny	13
2.4. Dominanta barwna. Miasteczko	15
2.5. Powtarzamy. Wiadomości o barwie	16

3. Światło

3.1. Światło. Walorowe domino	17
3.2. Witraż. Barwna rozeta	18
3.3. Powtarzamy. Światło na obrazie	19
3.4. Kompozycja zamknięta. Mozaika	20

4. Kompozycja i przestrzeń

4.1. Kompozycja statyczna i dynamiczna. Obrazy pasiaste i kolorowe	22
4.2. Kompozycje w przestrzeni. Kolorowe rzeźbiarskie bryły	24
4.3. Perspektywa. To, co znajduje się najbliżej i to, co znajduje się nieco dalej	25
4.4. Perspektywa. Ruchome kolory	26
4.5. Perspektywa. Scenografia do spektaklu	27
4.6. Powtarzamy. Kompozycja. Przestrzeń	28

5. Tematyka dzieł sztuki

5.1. Portretowa wydzieranka	30
5.2. Scena historyczna z twojego życia	31
5.3. Pejzaż z drzewami	32
5.4. Martwa natura czy portret?	33
5.5. Powtarzamy	34

6. Sztuka użytkowa

6.1. Symbole. Znak plastyczny	36
6.2. Okładka książki. Ilustracja	38
6.3. Odjazdowe buty sportowe!	39
6.4. Fotografia. Martwa natura	40
6.5. Teatr i film. Charakteryzacja twarzy	41
6.6. Scenografia i kostiumy. Kostium dla pary królewskiej	42
6.7. Powtarzamy. Sztuka jest blisko	43
6.8. Sztuka ludowa. Strój świąteczny	44
6.9. Przedmioty i dekoracje ludowe	46
6.10. Powtarzamy. Sztuka ludowa	48

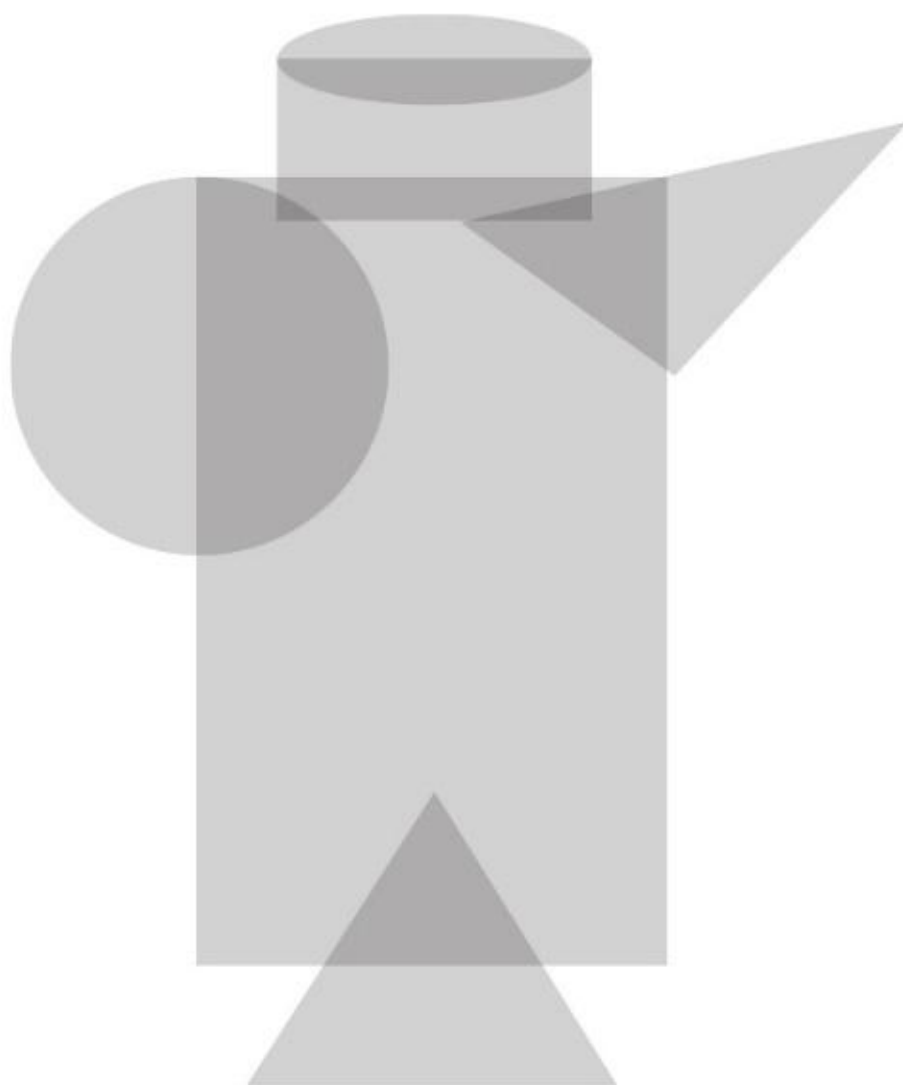
7. Wycinamy

7.1. Zestaw do wycinania nr 1	49
7.2. Zestaw do wycinania nr 2	51
7.3. Zestaw do wycinania nr 3	53
7.4. Zestaw do wycinania nr 4	55
7.5. Zestaw do wycinania nr 5	57
7.6. Zestaw do wycinania nr 6	59
7.7. Zestaw do wycinania nr 7	61
7.8. Powtarzamy	63

1.1 Kreska i kształt. Nowe kształty z figur geometrycznych.

- Wytnij kształty figur geometrycznych z zestawu do wycinania. Spróbuj ułożyć z nich dowolnie zaplanowane przez siebie przedmioty, a potem przyklej je poniżej. Możesz dorysować ołówkiem lub flamastrem dodatkowe potrzebne elementy i szczegóły albo przyciąć gotowe figury. Zbuduj co najmniej dwa przedmioty, zgodnie z zasadą, z jaką zbudowano przedmiot przedstawiony poniżej.

Przygotuj: ołówki, cienkopis, flamstry, nożyczki, klej, zestaw do wycinania nr 1.

1.2 Kreska i kształt. Znajdujemy figury.

- Na przedstawionym poniżej obrazie spróbuj odnaleźć figury geometryczne, z których zbudowane są przedmioty, narysuj je na poszczególnych przedmiotach ołówkiem, a potem popraw czerwoną kredką lub flamastrem.

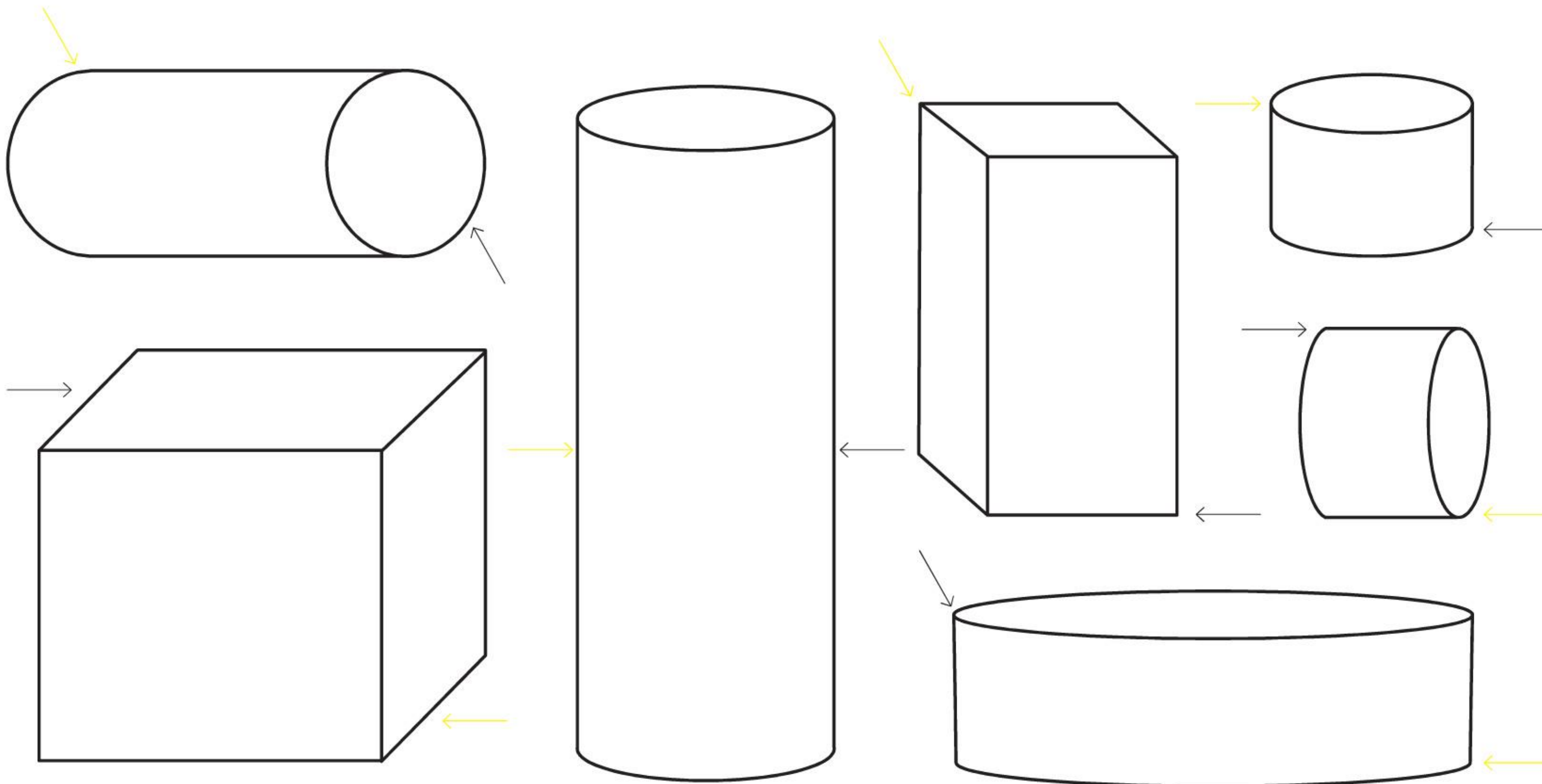
Przygotuj: ołówek, czerwoną kredkę lub flamaster.

1.3 Światło i cień. Rysujemy światła i cienie.

- Wypełnij kształty brył geometrycznych różnymi odcieniami szarości. Użyj ołówków o różnej twardości. Utwórz światłocień – miejsca po stronie żółtej strzałki wypełnij jak najjaśniejszymi odcieniami szarości; miejsca, na które wskazuje czarna strzałka – jak najciemniejszymi.

Przygotuj: ołówki różnej twardości.

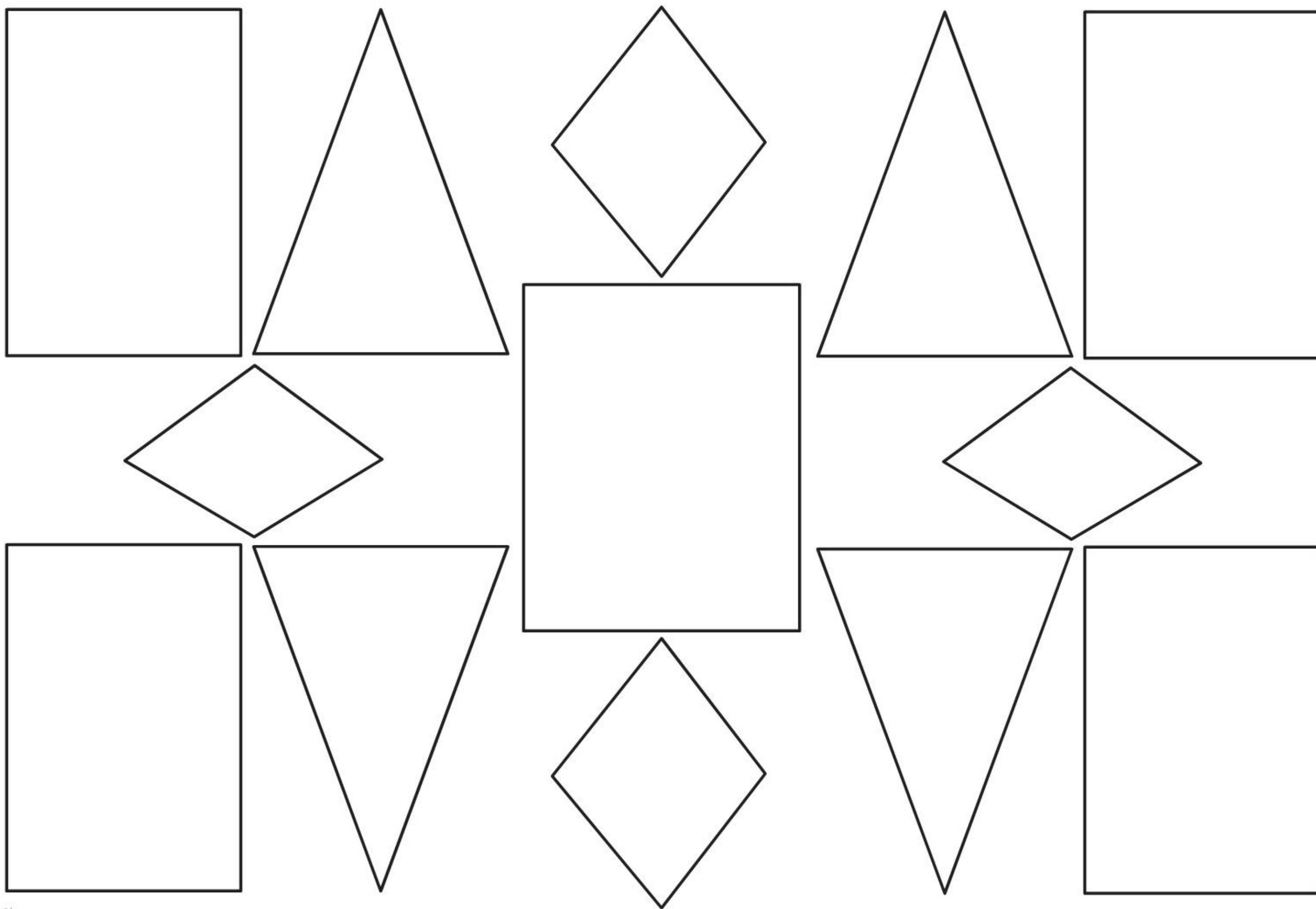
1.4 Faktura. Frotaż. Wzorzysty patchwork¹.

- Inspirując się przedstawionymi patchworkami, zaprojektuj tego typu pracę, posługując się techniką frotażu i wypełniając każdą część patchworku innym wzorem. W podręczniku *Plastyka 5* sprawdź, jak wykonać pracę w technice frotażu.

Przygotuj: ołówki o różnej twardości, kredki ołówkowe lub pastele olejne, papier karbowany o różnych wzorach, fakturę falistą, monety, grzebień, gazę opatrunkową i inne, podobne przedmioty płaskie o wyrazistej fakturze.

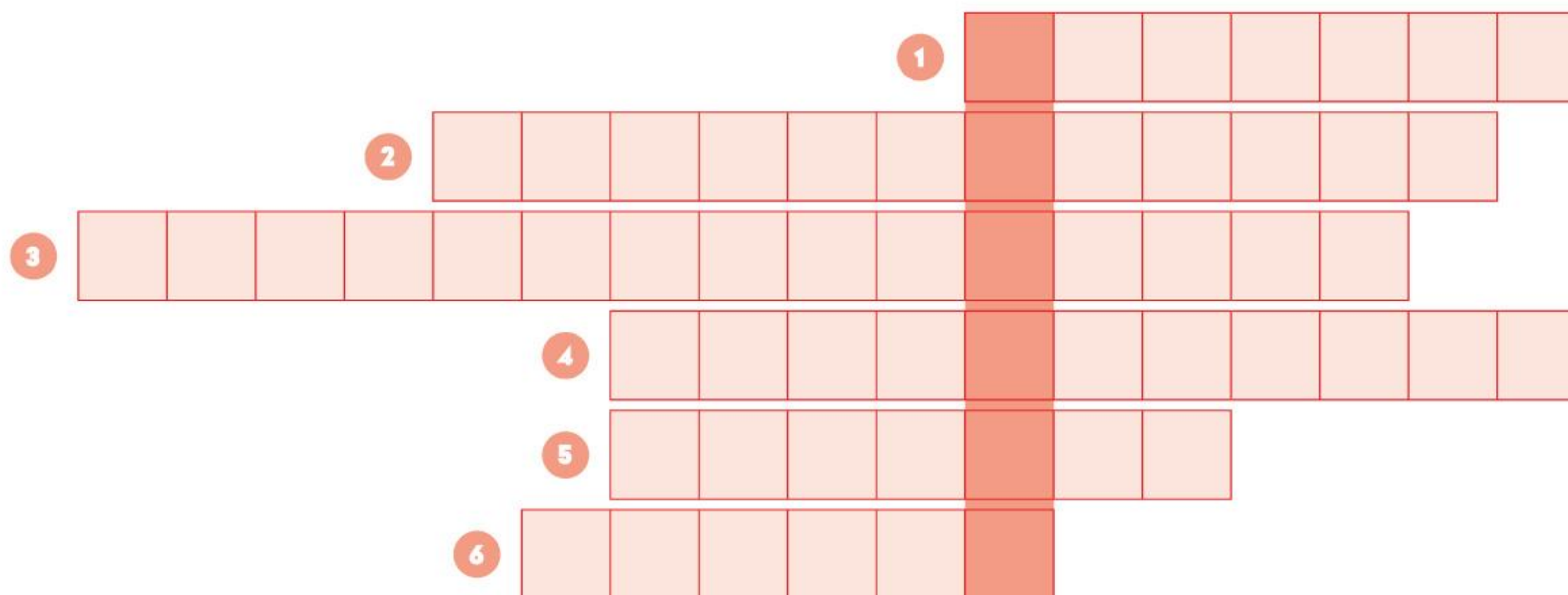
¹Patchwork [czyt. paczłork] – metoda tworzenia tkaniny, polegająca na zszywaniu małych kawałków materiału o podobnych kształtach geometrycznych, np. trójkątnych lub kwadratowych, w większą całość, tworząc nowy wzór; słowem tym określa się także pracę wykonaną tą techniką, najczęściej jest to kołdra, narzuta lub tkanina dekoracyjna do powieszenia na ścianie.

1.5 Powtarzamy. Kreska. Kształt, światłocień, faktura.

- Słowa uzupełniające zdania, oznaczone cyframi od 1 do 6, wpisz w diagram krzyżówki. Poniżej napisz, co oznacza słowo będące hasłem krzyżówki. Poszukaj informacji w podręczniku.

Przygotuj: ołówek.

1. Zewnętrzna warstwa dzieła graficznego, malarskiego lub rzeźby, a także rodzaj powierzchni przedstawianych obiektów to....
2. Twórca rysunku na kartce papieru szkicuje przedmioty, w taki sposób, że np. kubek może być trapezem, wazon zaś trapezem i kołem. Kiedy przedmioty na rysunku są zaznaczone jako formy..., można przystąpić do uzupełniania ich prawdziwych kształtów i detali.
3. ... to efekt stosowania światłocienia w malarstwie, grafice, fotografii oraz innych obrazach na płaszczyźnie.
4. ... to zjawisko rozmieszczenia światła i cienia na przedmiotach, uwzględniające położenie źródła światła oraz rodzaj oświetlenia.
5. Gdy chcemy przedstawić wybrany..., zaczynamy zwykle od narysowania konturu.
6. ... *podhalański* to grafika Władysława Skoczylasa, wykorzystująca światłocień do uzyskania efektu trójwymiarowości.

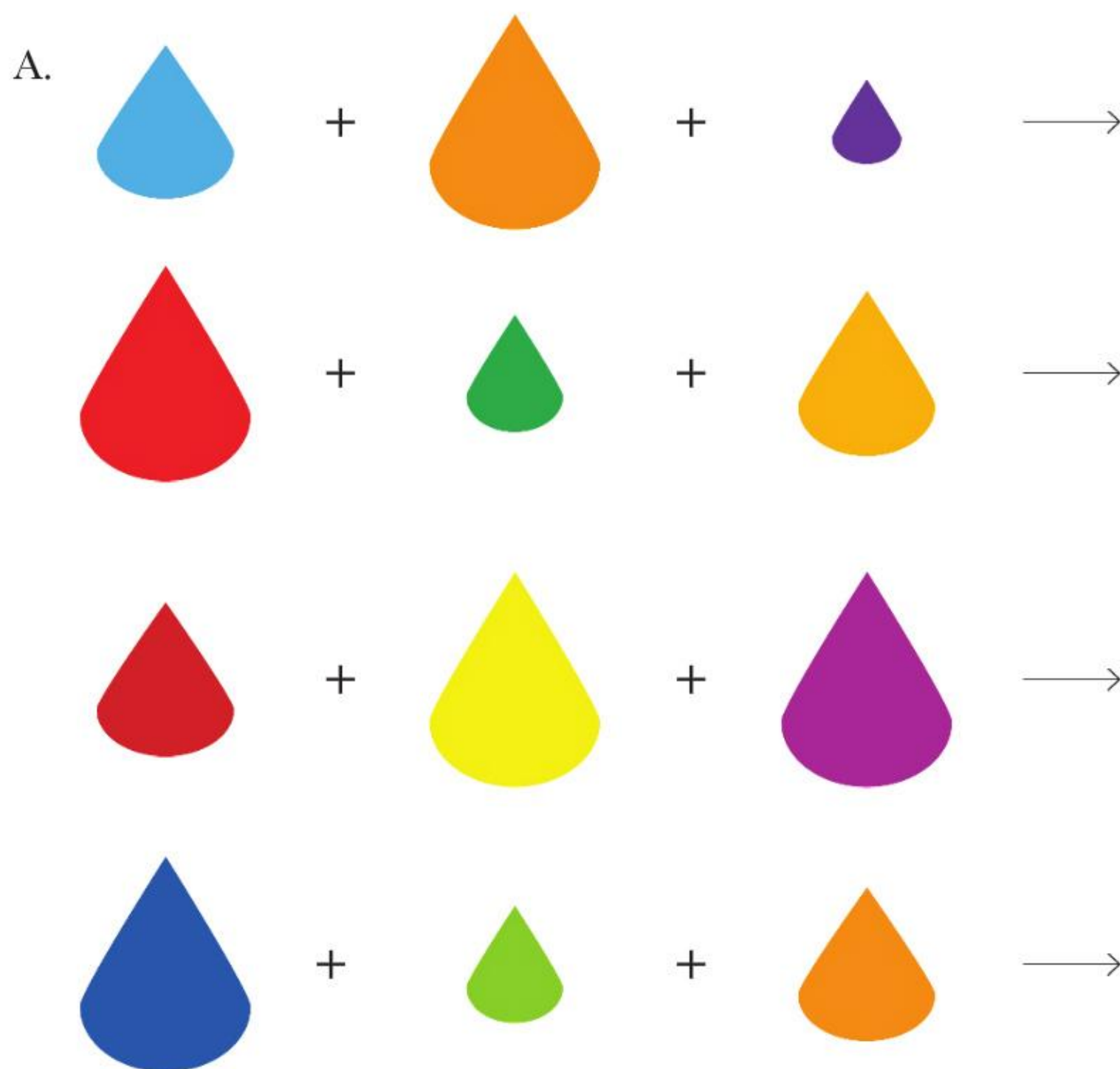
Hasło: _____

2.1 Barwy czyste i złamane. Smutne i wesołe parasole.

- Wykonaj kilka barwnych eksperymentów, używając barw w podanych proporcjach (punkt A). Uzyskaj barwy złamane różnego rodzaju (mieszaj barwy na jednorazowym talerzyku, a barwne plamy namaluj na kartce z bloku technicznego). Następnie, inspirując się fotografią (punkt B), wykonaj dwie kompozycje rytmiczne *Smutne parasole* i *Wesołe parasole*. Jakich barw użyjesz do namalowania każdej z nich?

Powiedz, jakie barwy przeważają na fotografii – czyste czy złamane.

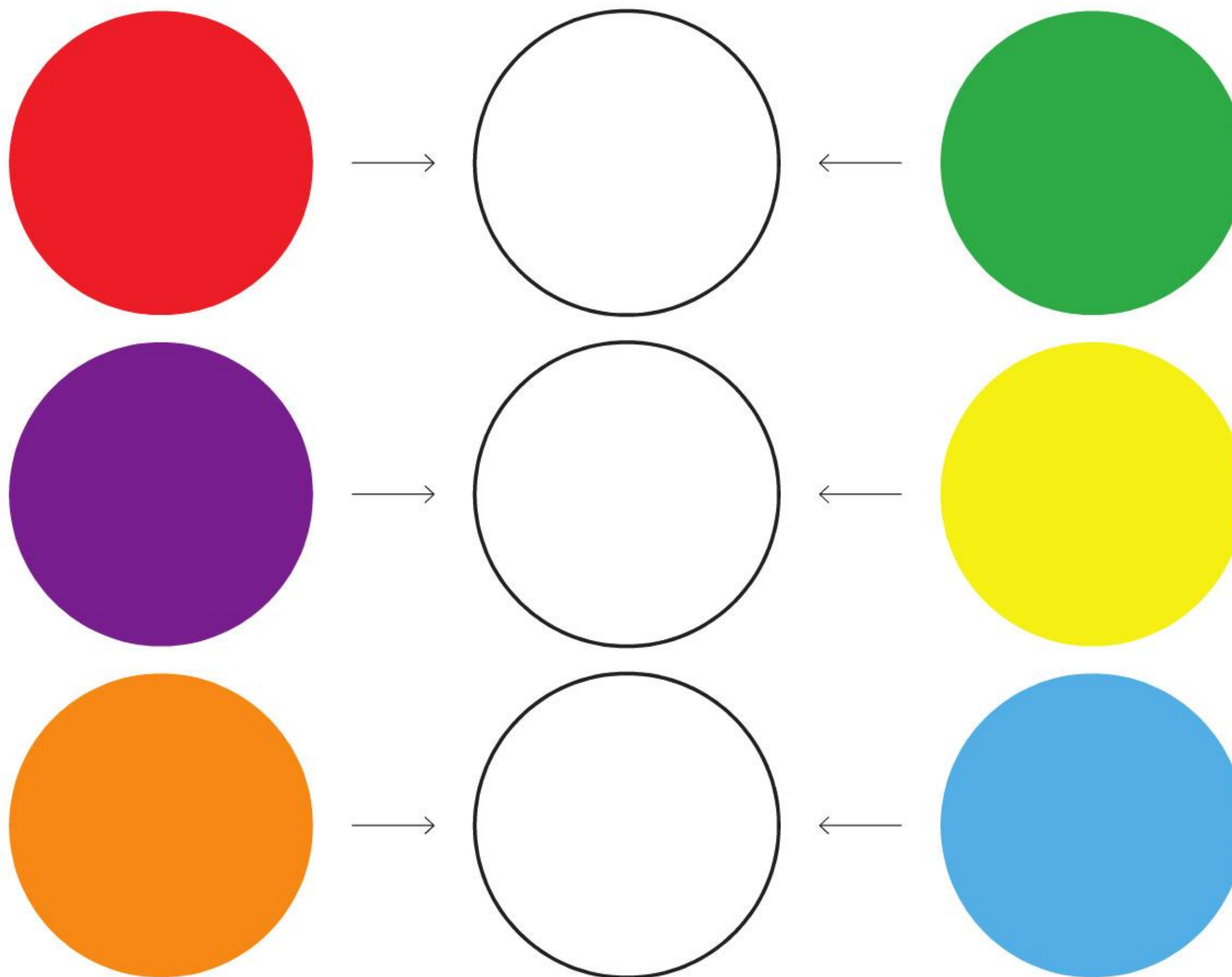
Przygotuj: farby plakatowe, pędzle, tekturową tackę lub talerz do mieszania farb, blok techniczny.

2.2 Barwy złamane. Szara godzina.

- Wykonaj ilustrację do wiersza Ewy Szelburg-Zarembiny *Szarą godziną*. Do jej namalowania użyj różnego rodzaju szarości i brązów uzyskanych z połączenia barw kontrastowych. Swoją pracę poprzedź eksperymentem polegającym na połączeniu par barw kontrastowych w równych proporcjach i wypełnieniu pustych pól uzyskanymi barwami.

Przygotuj: farby plakatowe, pędzle, blok techniczny, 3 plastikowe lub tekturowe talerzyki jednorazowe.

Szarą godziną...

Szare niebo za oknem,
Szare drzewa w sadzie,
Szary deszcz się na wszystkim
szarą mgiełką kładzie.
Szary piesek pod piecem
krótką pali fajkę
i szaremu kotkowi
prawi długą bajkę
o małej, szarej myszce,
która siedzi w norze
i wcale w ten dzień słotny
na dwór wyjść nie może.

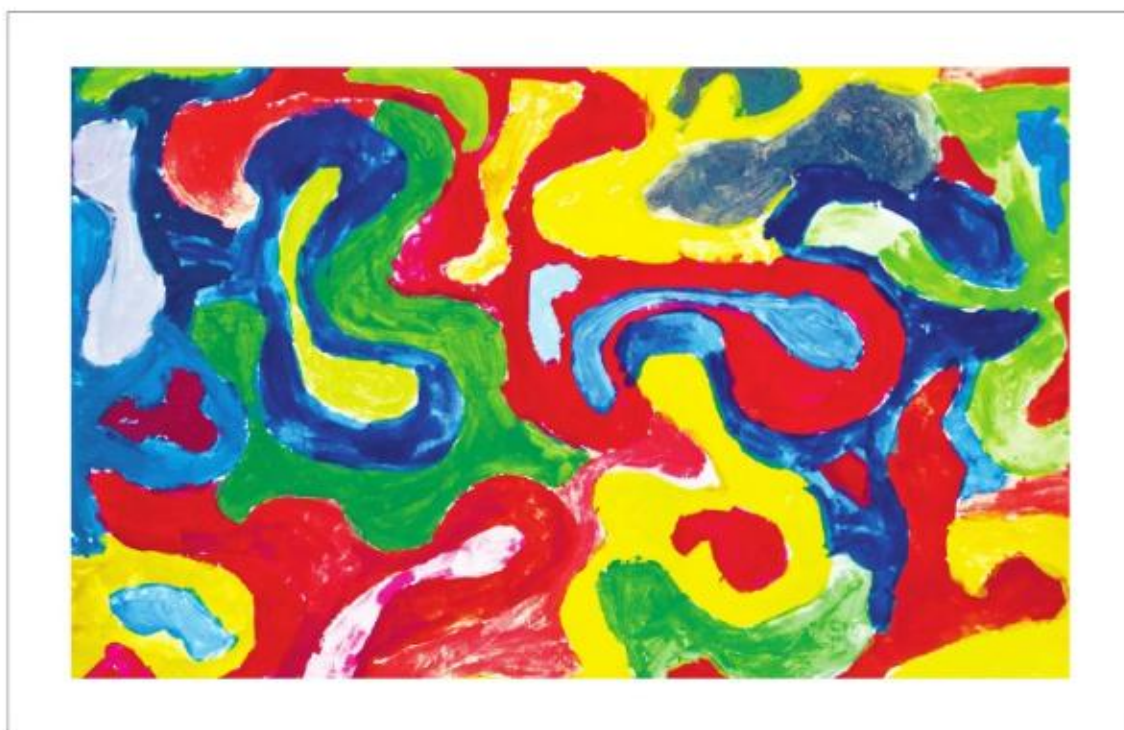
E. Szelburg-Zarembina

2.3 Plamy barwne. Motyw jesienny.

- Pomaluj ramki wokół obrazów kolorem, którym został opisany obraz ze względu na rodzaj plam barwnych, jakimi go namalowano: **obraz namalowany plamą miękką**, **obraz namalowany plamą ostrą**, **obraz namalowany plamą obwiedzioną konturem**.

Na kolejnej stronie widzisz obraz przedstawiający motyw jesienny – trudno odgadnąć, co kryje, ponieważ namalowano go plamą miękką. Obwiedź istniejące plamy czarnym konturem tak, aby powstała praca pt. *Jesienny park*, *Skarby jesieni* lub *Jesiennie liście*.

Przygotuj: kredki, ołówek, czarny flamaster i cienkopis.

2.4 Dominanta barwna. Miasteczko.

- Przypomnij sobie, czym jest dominanta barwna. Uzupełnij odpowiednimi kolorami kontury poniższych rysunków tak, aby barwa występująca w tytule (temacie) pracy była jego dominantą kolorystyczną.

Przygotuj: kredki, flamastery.

Niebieskie miasteczko

Pomarańczowe miasteczko

2.5 Powtarzamy. Wiadomości o barwie.

- Znajdź i wykreśl w diagramie odpowiednie określenia, którymi uzupełnisz podpisy pod ilustracjami.

Przygotuj: ołówek.

K	O	N	T	R	A	S	T	O	W	E	A
D	S	A	B	C	E	G	C	Y	R	B	O
O	T	O	R	A	B	W	E	L	K	A	L
M	R	S	M	E	G	F	R	H	J	W	H
I	A	M	I	Ę	K	K	A	C	X	S	I
N	R	D	A	F	Y	H	B	Z	R	G	E
A	G	S	W	S	D	G	W	Y	D	A	P
N	R	Z	L	V	N	Y	F	S	G	F	A
T	A	K	C	E	N	T	G	T	S	B	C
A	E	Z	Ł	A	M	A	N	E	O	E	T

_____ kolorystyczny

_____ kolorystyczna

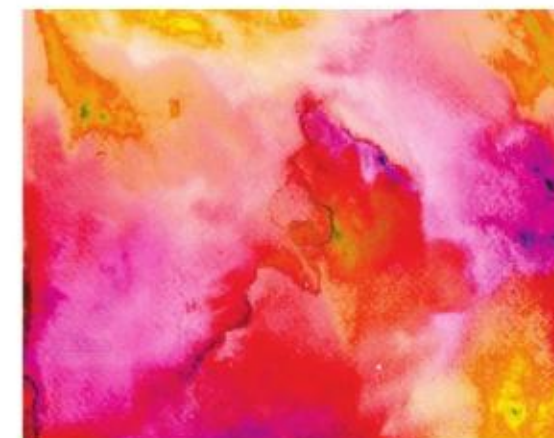

Barwy _____

Barwy _____

Plama _____

Plama _____

Barwy _____

3.1 Światło. Walorowe domino.

- W zestawie do wycinania znajdziesz kostki podobne do gry w domino, których poszczególne części stanowią różne odcienie koloru zielonego. Wytnij je i połącz ze sobą na zasadzie domina – części odpowiadające sobie kolorem, walorem i nasyceniem muszą do siebie przylegać, tworząc kompozycję (np. rytmiczną). Wklej poniżej wykonany układ.

Przygotuj: klej, nożyczki, zestaw do wycinania nr 2.

3.2 Witraż. Barwna rozeta.

- W zestawie do wycinania nr 3 znajdziesz szablony witraży – wykorzystaj je do projektu rozety, korzystając z instrukcji *Krok po kroku* w podręczniku *Plastyka 5*. Możesz także zrobić swój szablon witraża i zaprojektować własny wzór, inspirować się np. poniższymi ilustracjami.

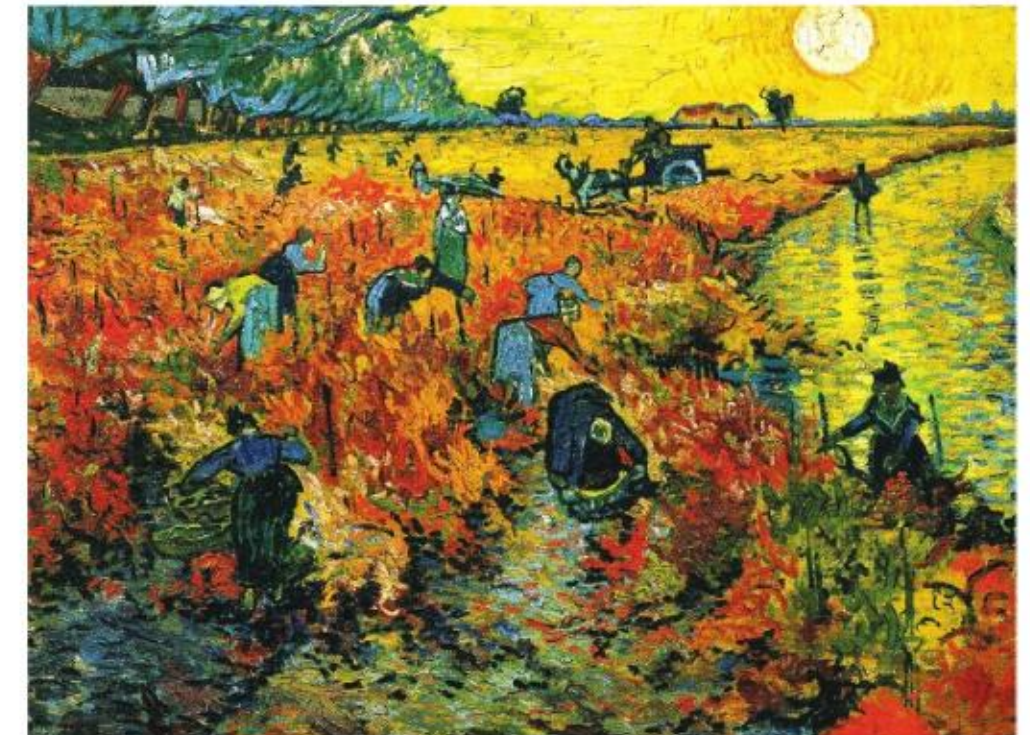
Przygotuj: klej, nożyczki, kolorową bibułę gładką i gufrowaną, kartkę z bloku A3 w kolorze czarnym (lub ciemnym), białą lub żółtą kredkę.

3.3 Powtarzamy. Światło na obrazie.

- Połącz kreską obraz z opisem światła, jakie jest na tym obrazie przedstawione. Uzasadnij swój wybór.

Przygotuj: ołówek.

Światło kierunkowe

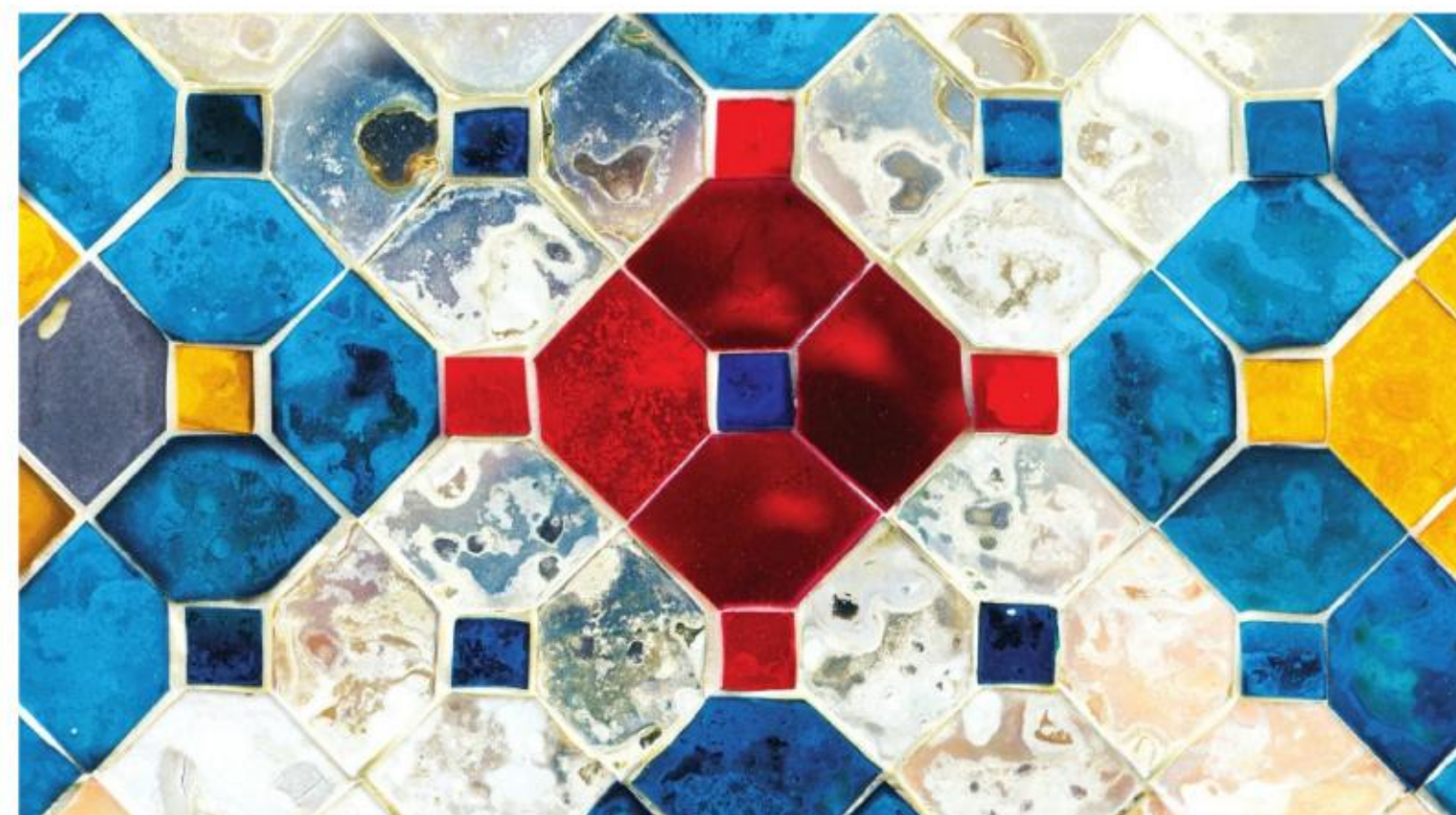
Światło rozproszone

Światło punktowe

3.4 Kompozycja zamknięta. Mozaika.

- Zestaw do wycinania nr 4 zawiera części mozaiki, które należy wyciąć, pomalować i ułożyć w taki wzór, który będzie pasował do przedstawionego obok blatu stołu stanowiącego kompozycję zamkniętą.

Przygotuj: kredki, flamastry, pastele olejne, zestaw do wycinania nr 4.

4.1 Kompozycja statyczna i dynamiczna. Obrazy pasiaste i kolorowe.

- W zestawie do wycinania znajdziesz dwa komplety kolorowych pasków. Jeden komplet wykorzystaj do wykonania kompozycji statycznej w ramce poniżej, a drugi do wykonania kompozycji dynamicznej w ramce na kolejnej stronie. Wykorzystaj wszystkie elementy.

Przygotuj: klej, nożyczki, zestaw do wycinania nr 5.

4.2 Kompozycje w przestrzeni. Kolorowe rzeźbiarskie bryły.

- Przyjrzyj się przedstawionej rzeźbie współczesnej Henka Fisha [czyt. henka fisza]. Charakteryzuje ją to, że z każdej strony kompozycja kolorowych figur geometrycznych przedstawia inny układ kompozycyjny kształtów i kolorów. Z przygotowanych elementów wykonaj kompozycję brył według własnego pomysłu, możesz też zainspirować się bryłami przedstawionymi na fotografiach. Każde z przygotowanych pudełek oklej wybranym kolorem papieru i sklej ze sobą taśmą klejącą dwustronną lub mocnym klejem.

Przygotuj: pudełka różnej wielkości (po produktach), papier kolorowy samoprzylepny, taśmę klejącą lub klej.

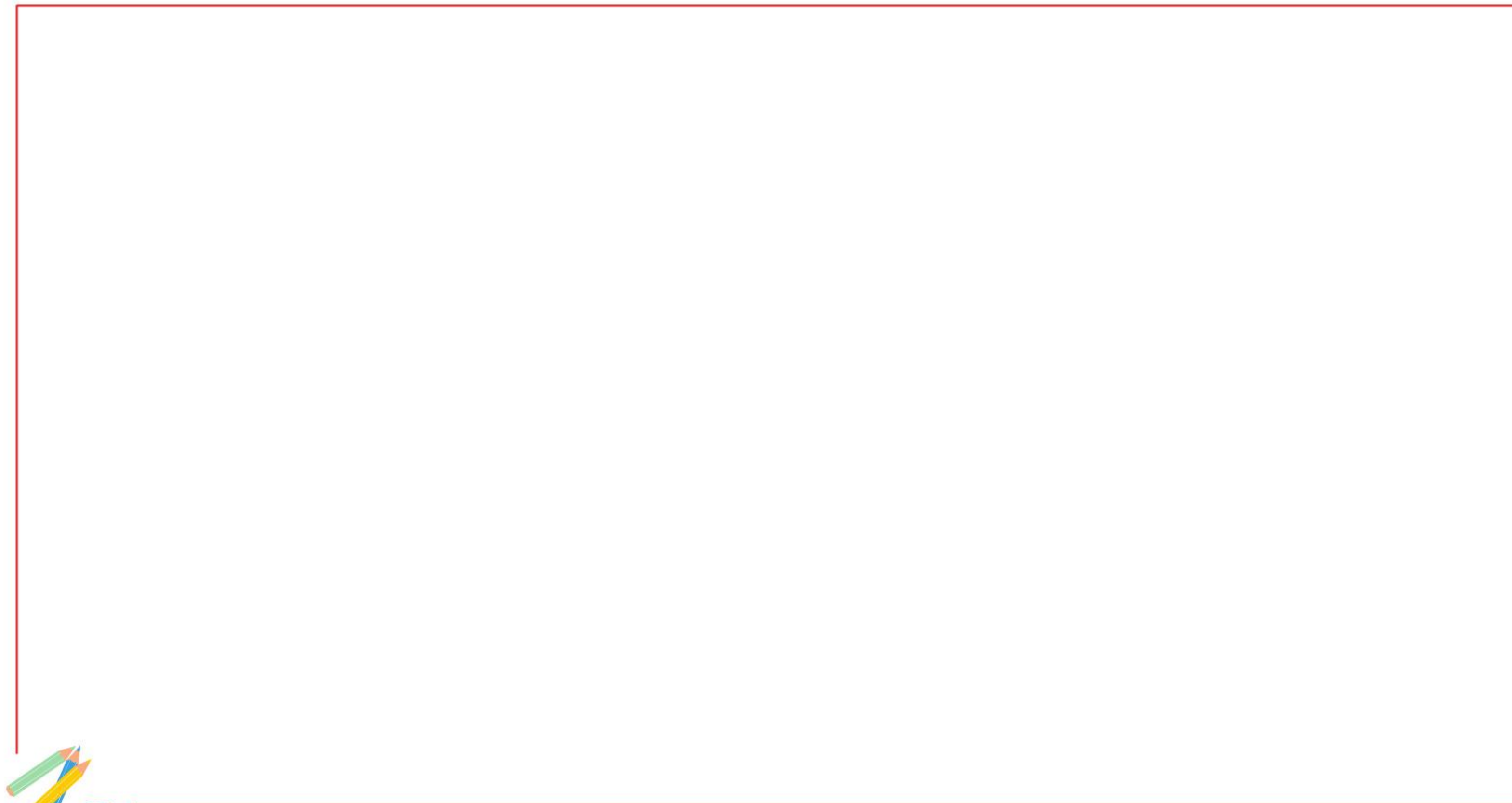

Henk Fish *Maratoński widok*, Rotterdam, Holland, 2000

4.3 Perspektywa. To, co znajduje się najbliżej i to, co znajduje się nieco dalej.

- Wykorzystaj perspektywę rzędowną (pasową) do narysowania tego, co cię otacza w sali lekcyjnej. To, co znajduje się najbliżej, narysuj w dolnym pasie, natomiast wszystko, co jest bardziej oddalone, umieść w pasie górnym. Czy odpowiada ci taki sposób przedstawiania przestrzeni? Uzasadnij swoją odpowiedź.

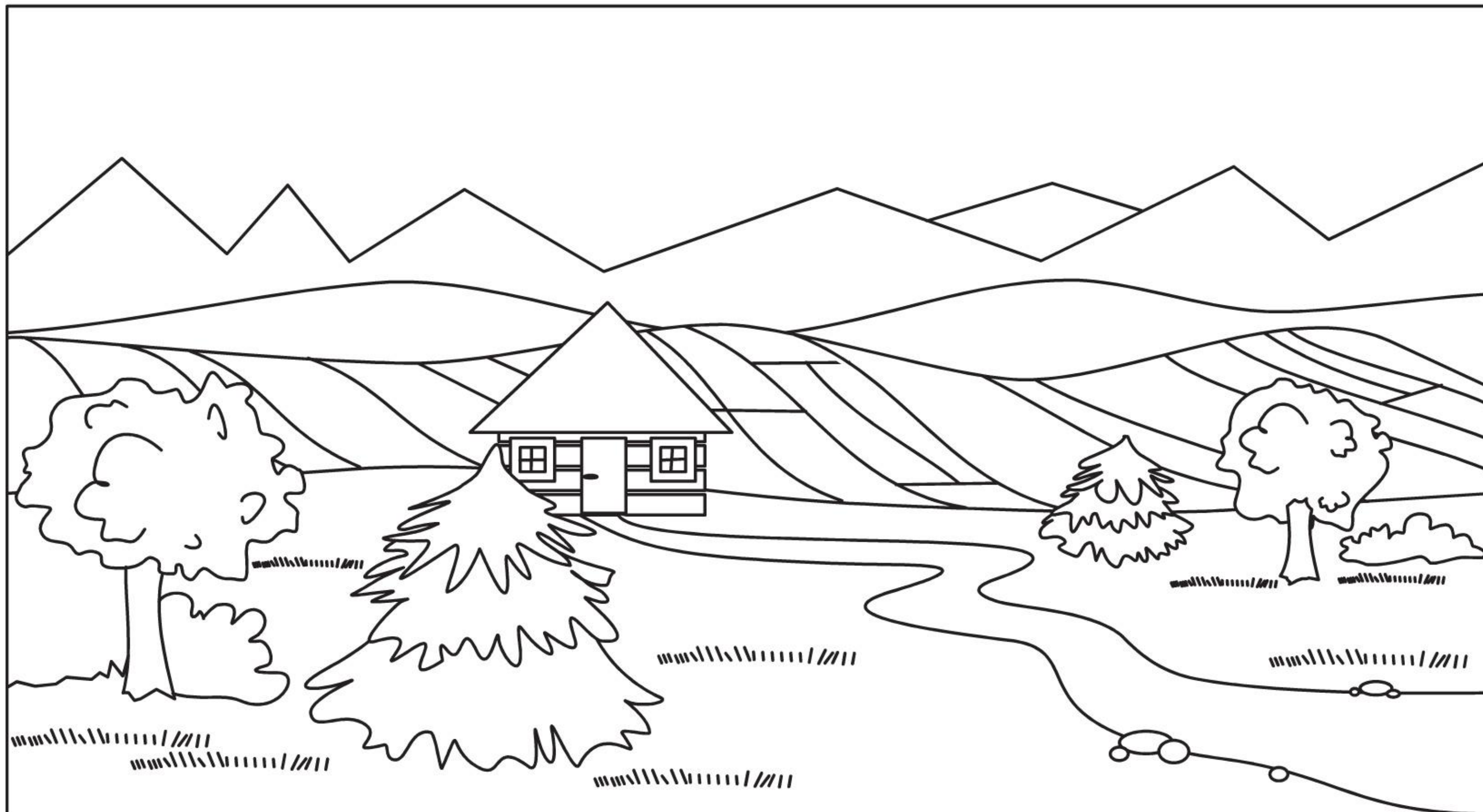
Przygotuj: kredki, flamastry, ołówek.

4.4 Perspektywa. Ruchome kolory.

- Poniżej znajduje się szkic konturowy pejzażu. Wypełnij barwami narysowane kształty w taki sposób, by stworzyć wrażenie przestrzeni. Wykonując ćwiczenie, zastosuj reguły perspektywy malarskiej. Wrażenie perspektywy wzmacnia również kontrast kolorystyczny.

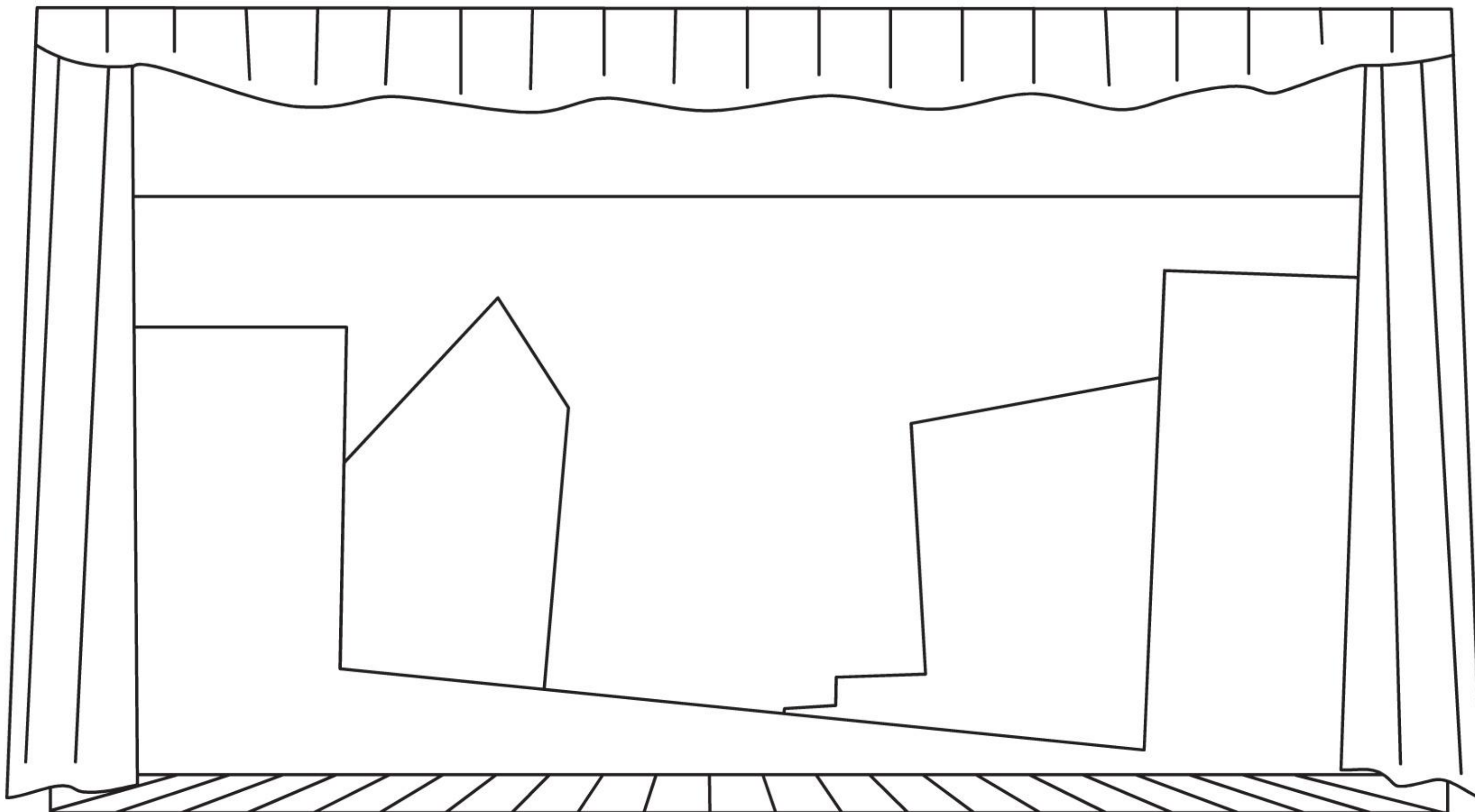
Przygotuj: farby plakatowe, pędzle, podkładkę.

4.5 Perspektywa. Scenografia do spektaklu.

- Wykonaj projekt dekoracji dowolnego przedstawienia teatralnego. Wykorzystaj poniższy schemat sceny, narysuj na nim i pokoloruj poszczególne elementy scenografii.

Przygotuj: ołówek, kredki.

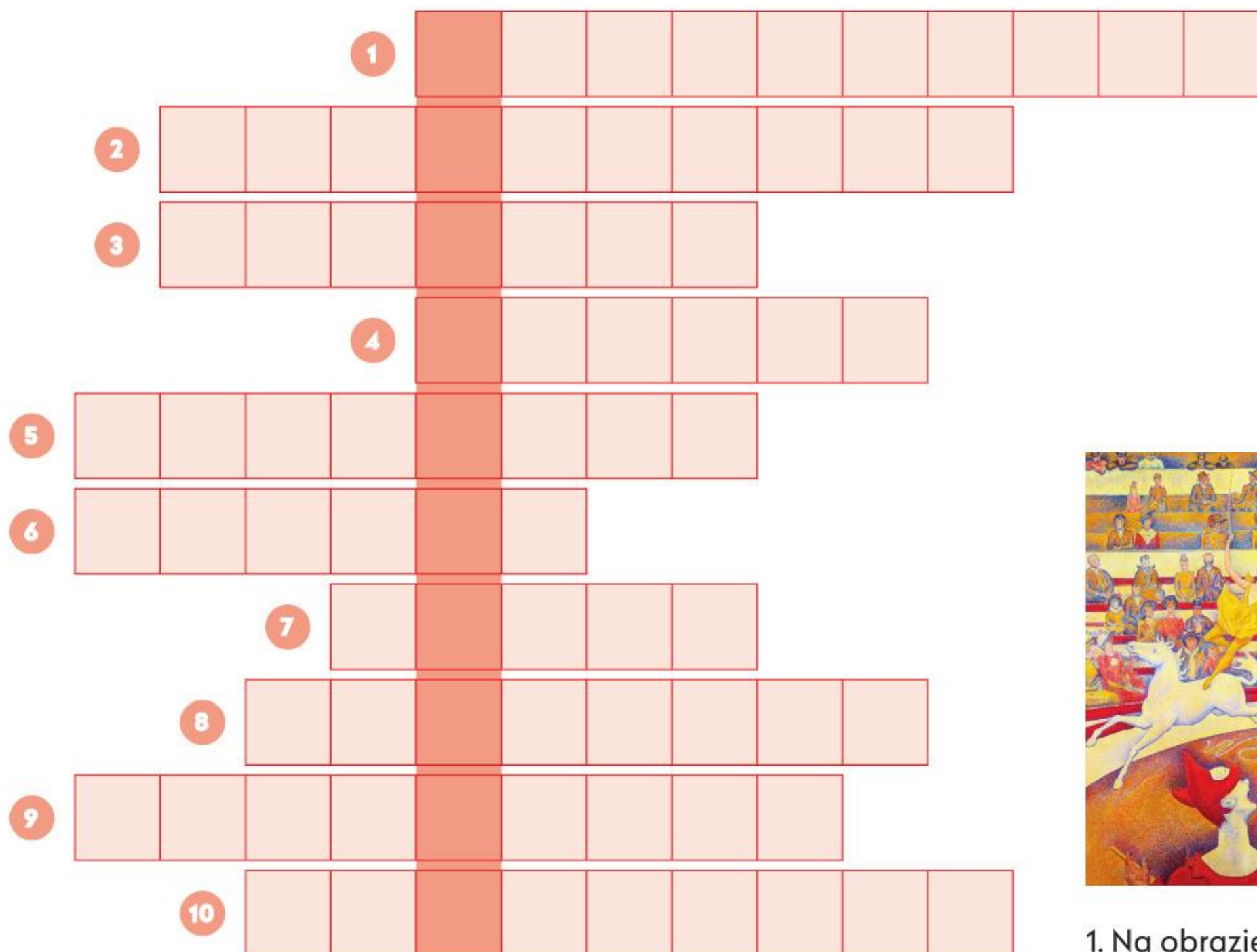

4.6 Powtarzamy. Kompozycja. Przestrzeń.

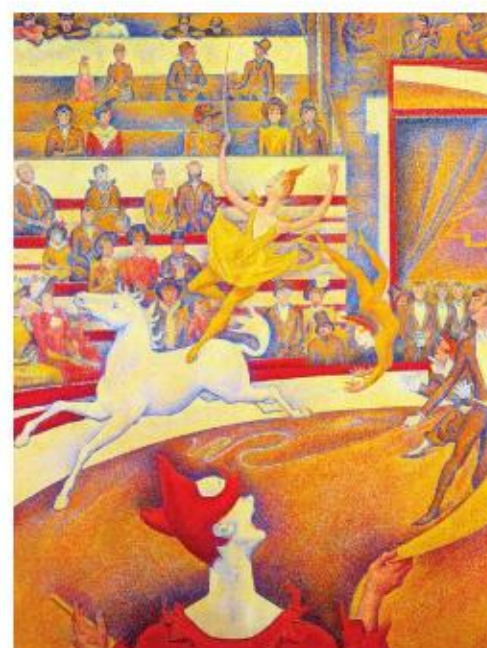
- Uzupełnij zdania pod ilustracjami i w takiej samej kolejności wpisz te wyrazy jako hasła do krzyżówki.

Hasło główne wpisz pod fotografią, która nie jest oznaczona cyfrą.

Przygotuj: ołówek.

Linia _____, którą można przeciągnąć od lewego dolnego rogu do prawego górnego rogu obrazu Caravaggia *Ekstaza św. Franciszka*, dzieli go na dwie, różniące się od siebie części.

1. Na obrazie Georges'a Seurat'a przeważają linie krzywe i ukośne. Jest to kompozycja

2. Dalsze plany obrazu są niewyraźne i zamglone. Taki sposób przedstawiania przestrzeni to perspektywa

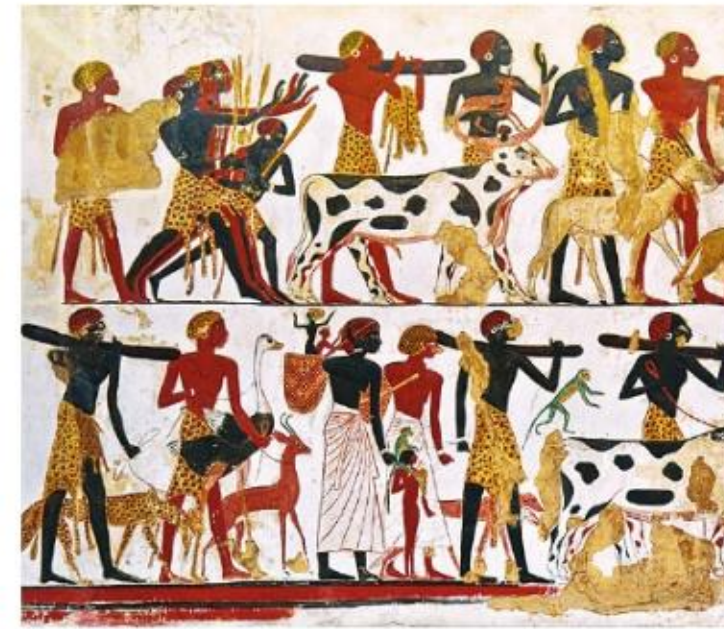

3. Edgar Degas przedstawił fragment sceny, jak gdyby wycinek rzeczywistości. Jest to kompozycja
-

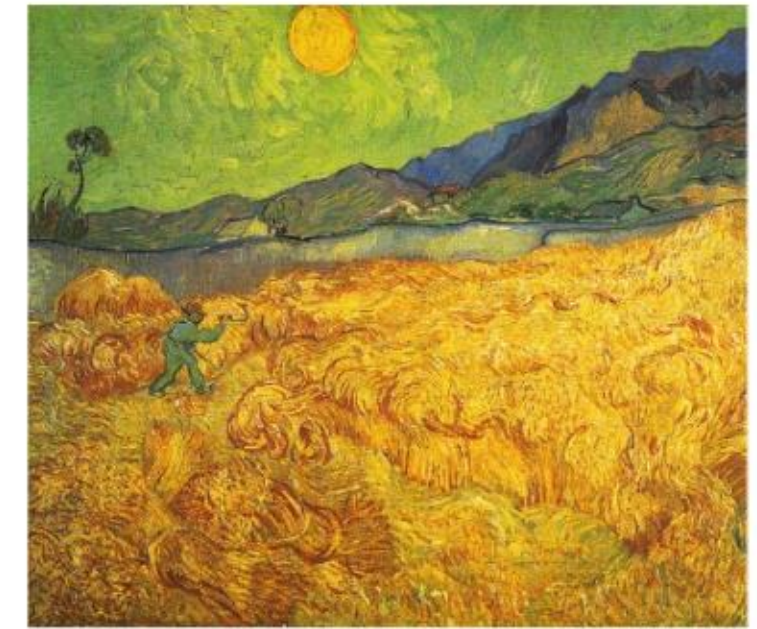

4. Na obrazie Rafaela Santi *Zaślubiny Marii z Józefem*

została osiągnięta za pomocą perspektywy zbieżnej.

5. W starożytnym Egipcie przestrzeń przedstawiano za pomocą perspektywy
-

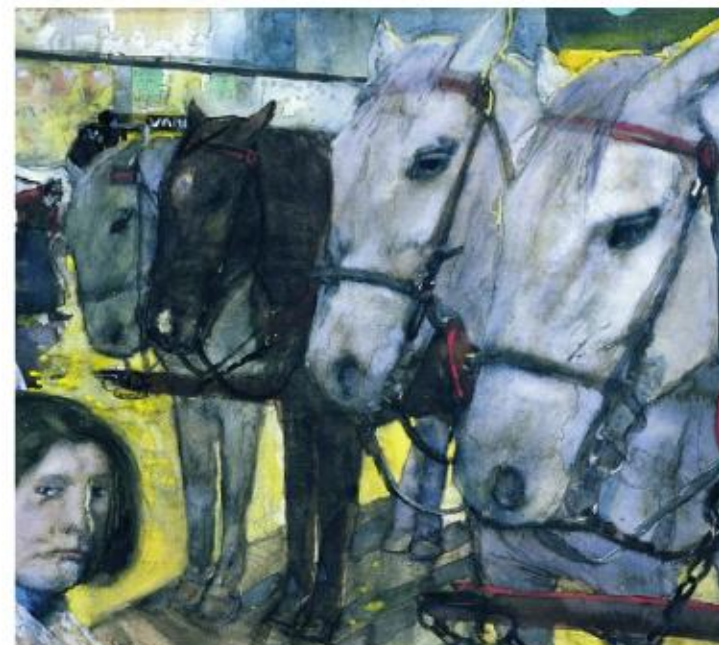

6. Vincent van Gogh uzyskał wrażenie przestrzeni, malując pierwszy plan obrazu barwami ciepłymi. To perspektywa
-

7. Rzeźba Michała Anioła

to posąg wykonany z marmuru, nawiązujący do dzieł antycznych doskonałymi proporcjami.

8. Układ lub perspektywa

to ukazanie głębi za pomocą nachodzących na siebie planów.

9. Kompozycja

to taka, która sprawia, że obraz jest odrębną całością – ograniczoną i zwartą.

10. Obraz, na którym przeważają linie poziome i pionowe oraz panuje nastrój spokoju i bezruchu to kompozycja
-

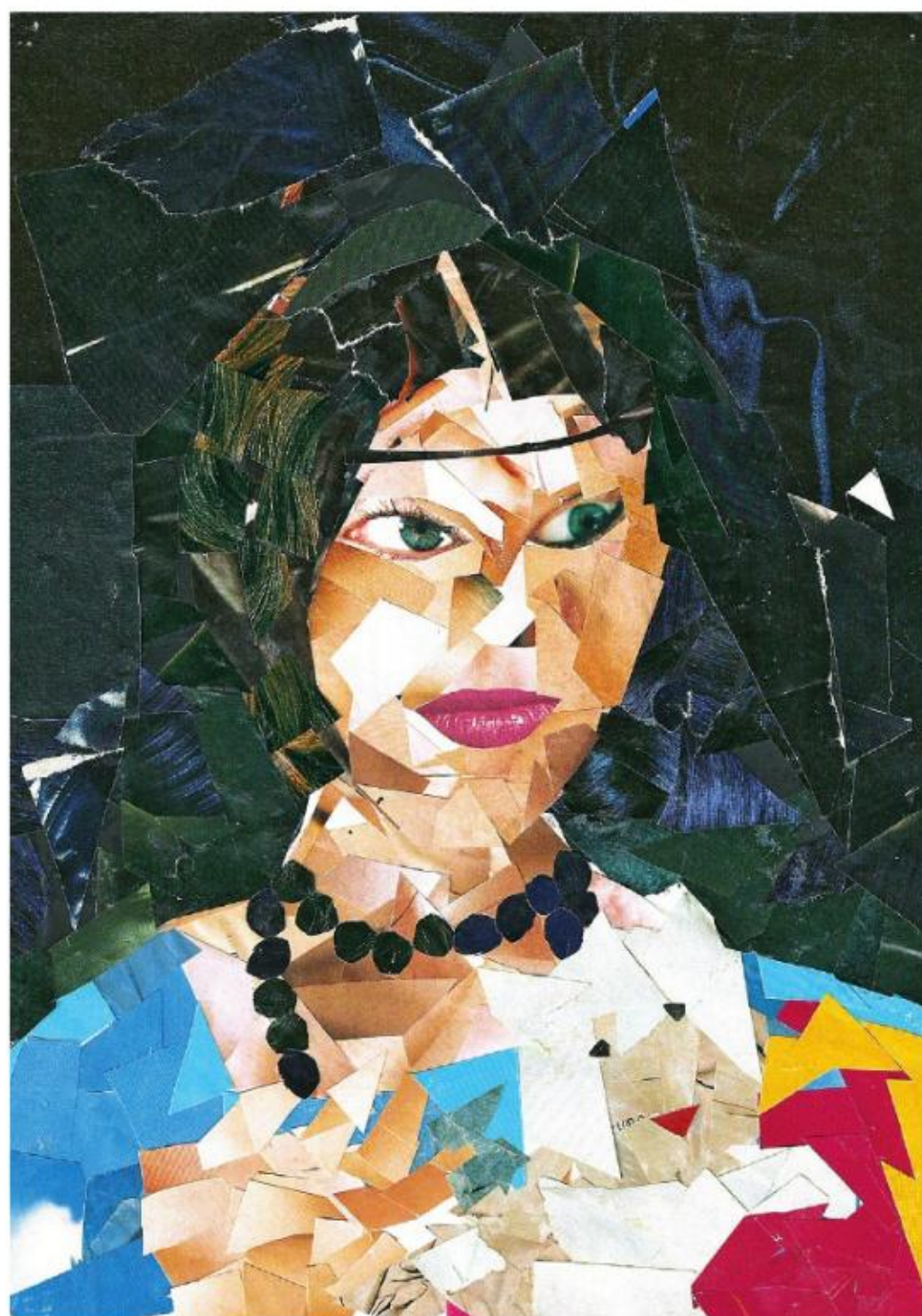
5.1 Portretowa wydzieranka.

- W podręczniku znajdziesz różne portrety. Przyjrzyj się im dokładnie i wybierz jeden z nich. Następnie wykonaj jego kopię lub zainspiruj się nim i wykonaj na jego podstawie wydzierankę (lub wycinankę). Przedstawione poniżej prace mogą ci w tym pomóc.

Przygotuj: papier kolorowy, kolorowe gazety, klej, nożyczki, kartkę z bloku technicznego.

Leonardo da Vinci
Dama z łasiczką

Praca ucznia

Piero
della Francesca
*Portret Federica
da Montefeltro*

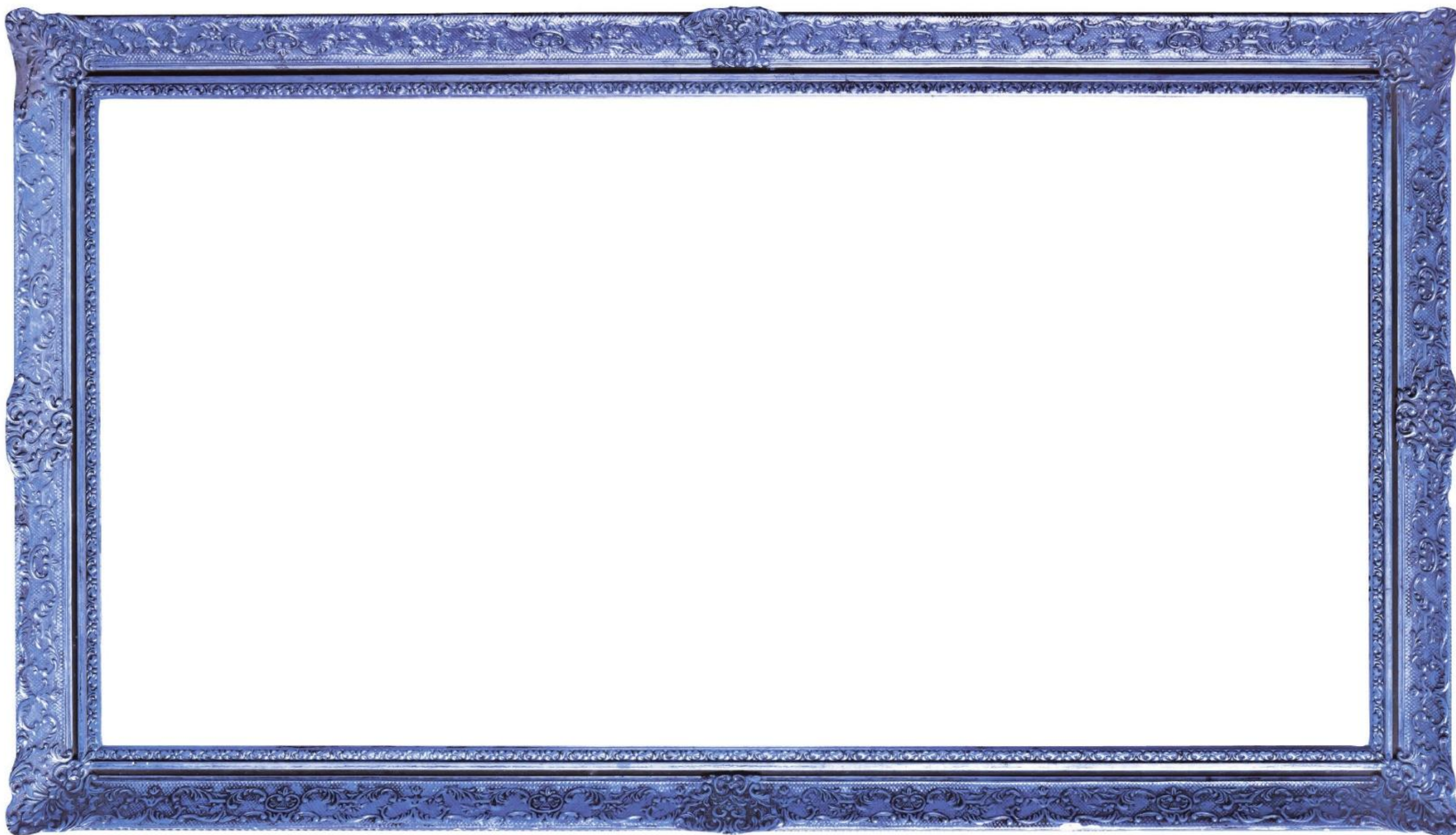

Praca ucznia

5.2 Scena historyczna z twojego życia.

- Zastanów się, jakie było najważniejsze dotąd wydarzenie w twoim życiu. Wykonaj i umieść w ramie scenę historyczną ze swojego życia.

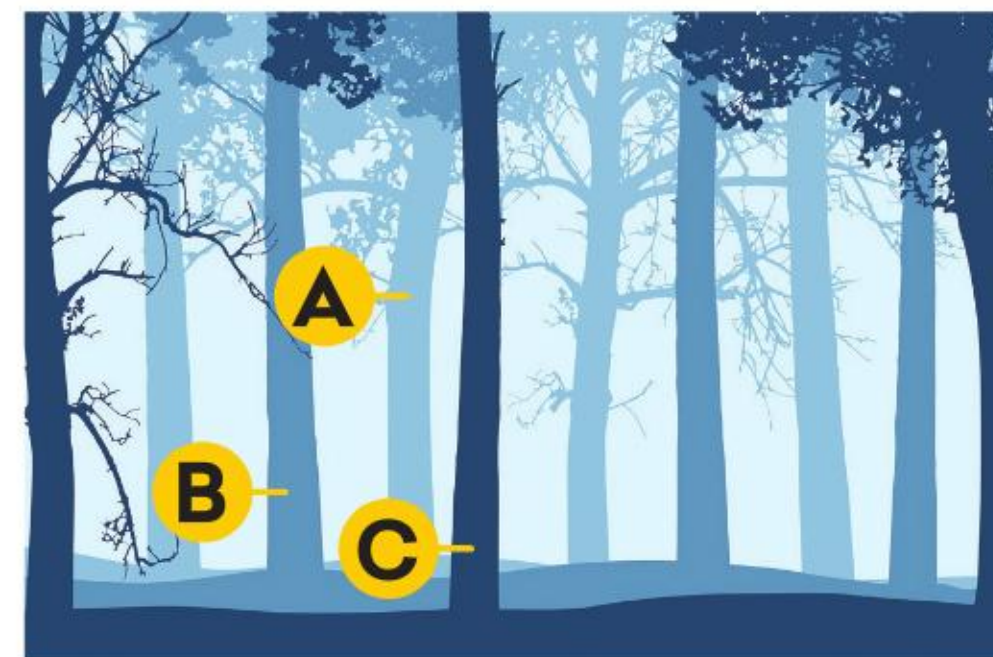
Przygotuj: pastele suche lub olejne.

5.3 Pejzaż z drzewami.

- Przyjrzyj się przedstawionym ilustracjom i „namaluj” pejzaż nietypową techniką, za pomocą naklejanych na siebie wyciętych form drzew i podłoża. Przypomnij sobie wiadomości o perspektywie powietrznej i zastosuj ją do wykonania tego zadania. Na najjaśniejszej kartce narysuj konturowo ołówkiem pnie drzew i gałęzie, wyrastające z podłoża (podłoże o wysokości ok. 1/3 kartki). Wytnij je wraz z podłożem (podstawą) i przyklej na kartce z bloku technicznego. Będzie to warstwa zaznaczona literą A, którą widzisz na ilustracji. Drugą warstwę na ciemniejszej kartce narysuj podobnie (drzewa umieść w innych miejscach) i odrobinę skróć warstwę podłoża oznaczoną literą B na ilustracji. Przyklej ją na kartce na warstwie A. Warstwę C (najciemniejszy odcień papieru) wykonaj podobnie i przyklej ją na poprzednich warstwach.

Przygotuj: trzy kartki papieru kolorowego w trzech odcieniach tej samej barwy o różnym nasyceniu (np. jasnoniebieską, niebieską i granatową), ołówek, klej, nożyczki, kartkę z bloku technicznego A4.

5.4 Martwa natura czy portret?

- Przyjrzyj się dziełu, które 500 lat temu wykonał słynny malarz Giuseppe Arcimboldo. Możemy na nim zobaczyć portret, a po odwróceniu – martwą naturę. Korzystając z gotowych elementów w zestawach do wycinania oraz wycinków z gazet, wykonaj taki „dwustronny” obraz – portret i martwą naturę równocześnie.

Przygotuj: klej, nożyczki, kredki, papier kolorowy, kolorowe gazety, kartka z bloku technicznego, zestawy do wycinania nr 6 i 7.

5.5 Powtarzamy.

● Znajdź i wykreśl w diagramie nazwy określające tematy przedstawionych obrazów i wpisz je we właściwych miejscach.

Przygotuj: ołówek.

A	A	U	T	O	P	O	R	T	R	E	T
R	B	C	W	W	E	R	A	S	G	H	I
B	D	E	B	F	J	C	S	M	Ż	E	K
C	D	B	R	X	Z	A	C	A	C	D	S
A	V	T	U	N	A	D	A	R	R	W	S
W	S	M	E	T	Ż	M	K	T	A	F	W
S	C	E	N	A	M	A	S	W	B	E	Y
R	E	L	I	G	I	J	N	A	C	N	J
E	L	A	D	E	O	T	O	T	B	M	U
M	N	D	E	G	R	H	K	N	H	S	T
S	P	O	R	T	R	E	T	A	V	B	Y
Z	W	F	B	H	T	R	U	T	A	G	H
W	A	F	M	K	N	J	R	U	G	W	R
T	O	B	R	W	T	H	N	R	C	F	S
U	R	K	W	T	E	B	C	A	W	F	R

Sofonisba Anguissola
Autoportret przy sztaludze

temat obrazu

Alfred Sisley
Kasztanowa aleja w Celle-Saint-Cloud

temat obrazu

Giotto di Bondone
Opłakiwanie Chrystusa

temat obrazu

Willem Heda
Śniadanie z jeżynowym tortem

temat obrazu

Jacques-Louis David
Madame Récamiér

temat obrazu

Adam Elsheimer
Ucieczka do Egiptu

temat obrazu

● Połącz kreską obraz z właściwą nazwą tematu, jaki jest na tym obrazie przedstawiony. Uzasadnij swój wybór.

Jan Matejko, *Bitwa pod Grunwaldem*
(fragment)

William Turner, *Pożar gmachu Parlamentu w Londynie*

Iwan Ajwazowski, *Sztorm na morzu o zachodzie słońca*

Gustave Courbet, *Kamieniarze*

Edgar Degas, *Próba baletu*

Camille Pissarro, *Bulwar Montmartre*

scena
historyczna

marina

scena
religijna

scena
batalistyczna

scena
rodzajowa

martwa
natura

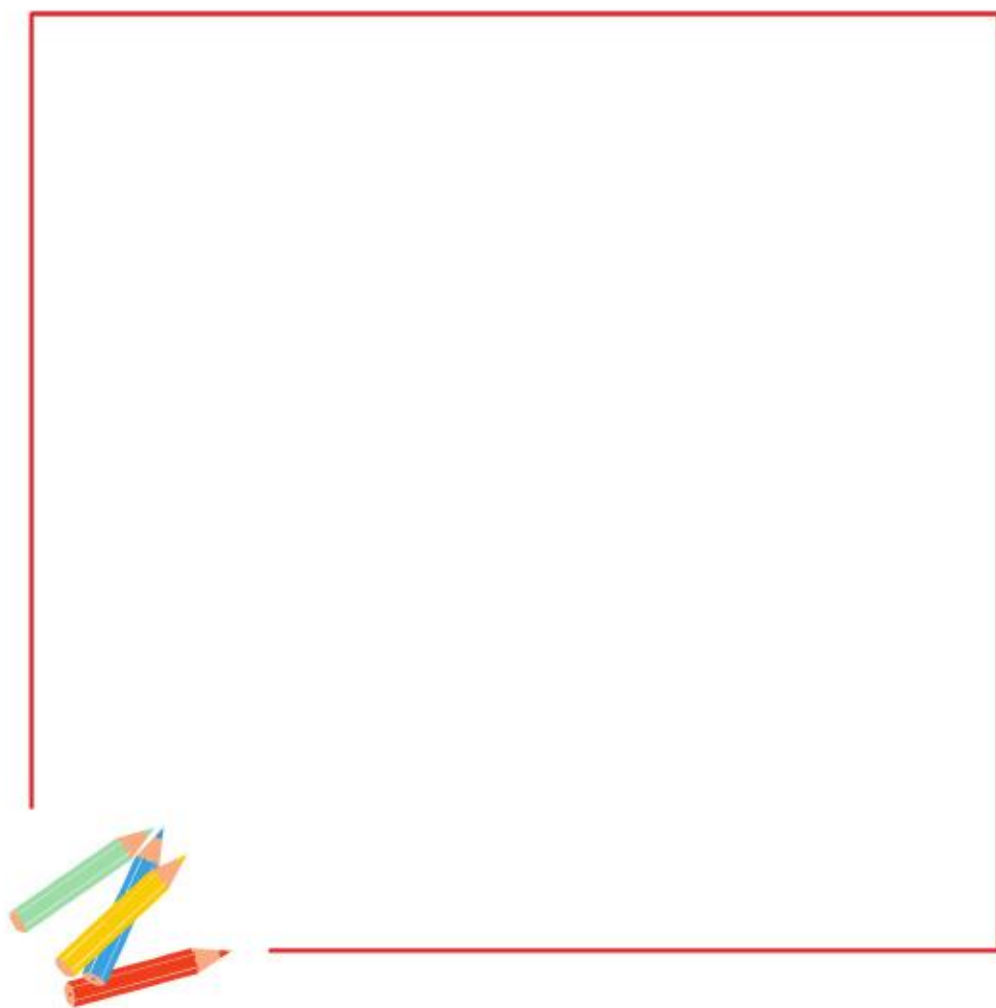
weduta

6.1 Symbole. Znak plastyczny.

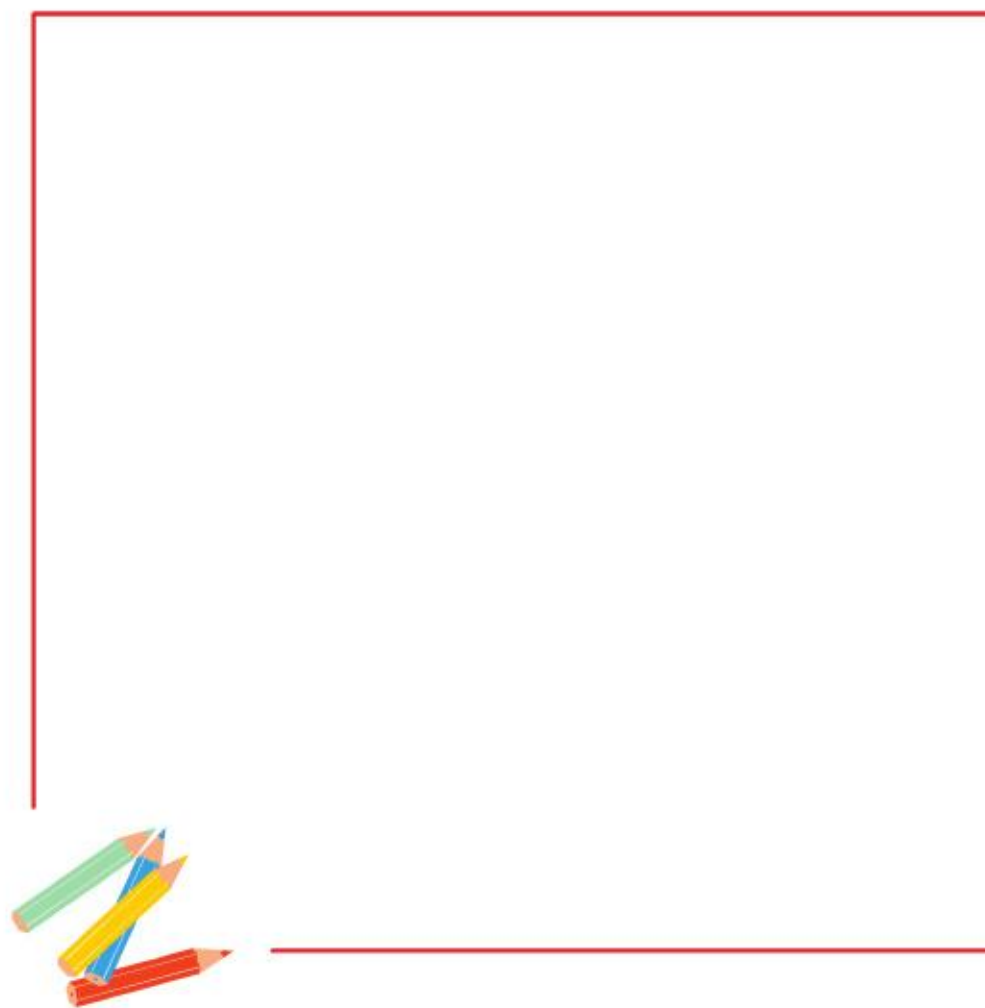
- Przyjrzyj się przedstawionym symbolom, zastanów się, co oznaczają i podpisz każdy z nich. Natomiast na następnej stronie twoje zadanie wymaga odwrotnego postępowania – są podane podpisy, a brak symboli – zastanów się, jak mógłbyś w formie prostego rysunku przedstawić znaczenie danego wyrazu i narysuj je w okienku powyżej.

Przygotuj: ołówek, kolorowe cienkopisy i flamastery, kredki.

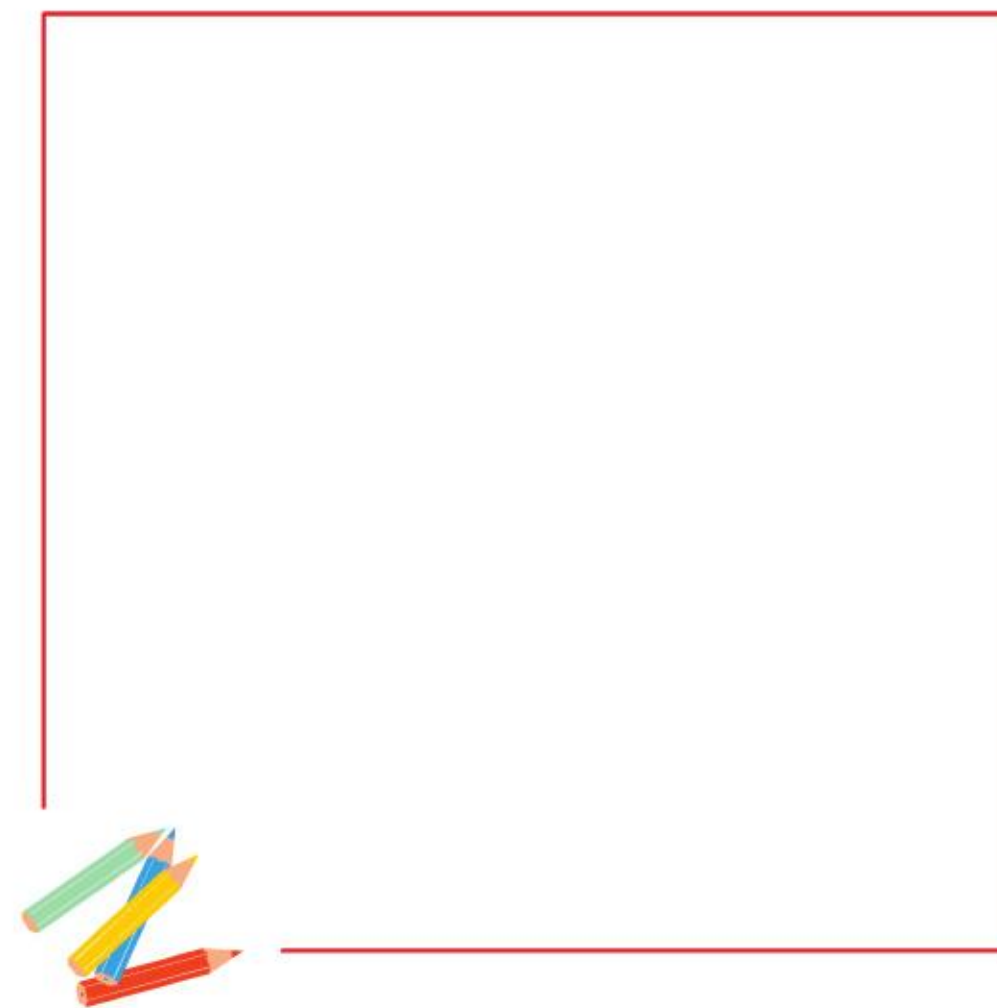

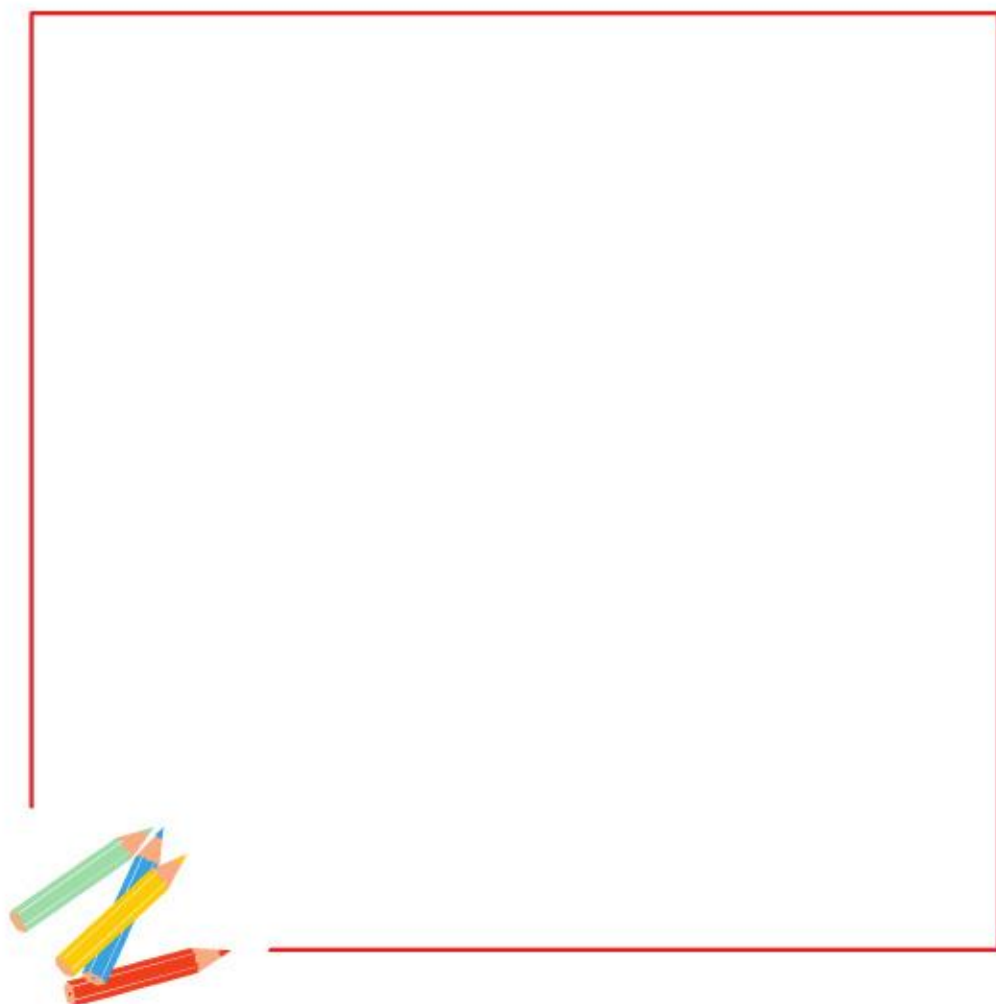
Lato

Nożyczki

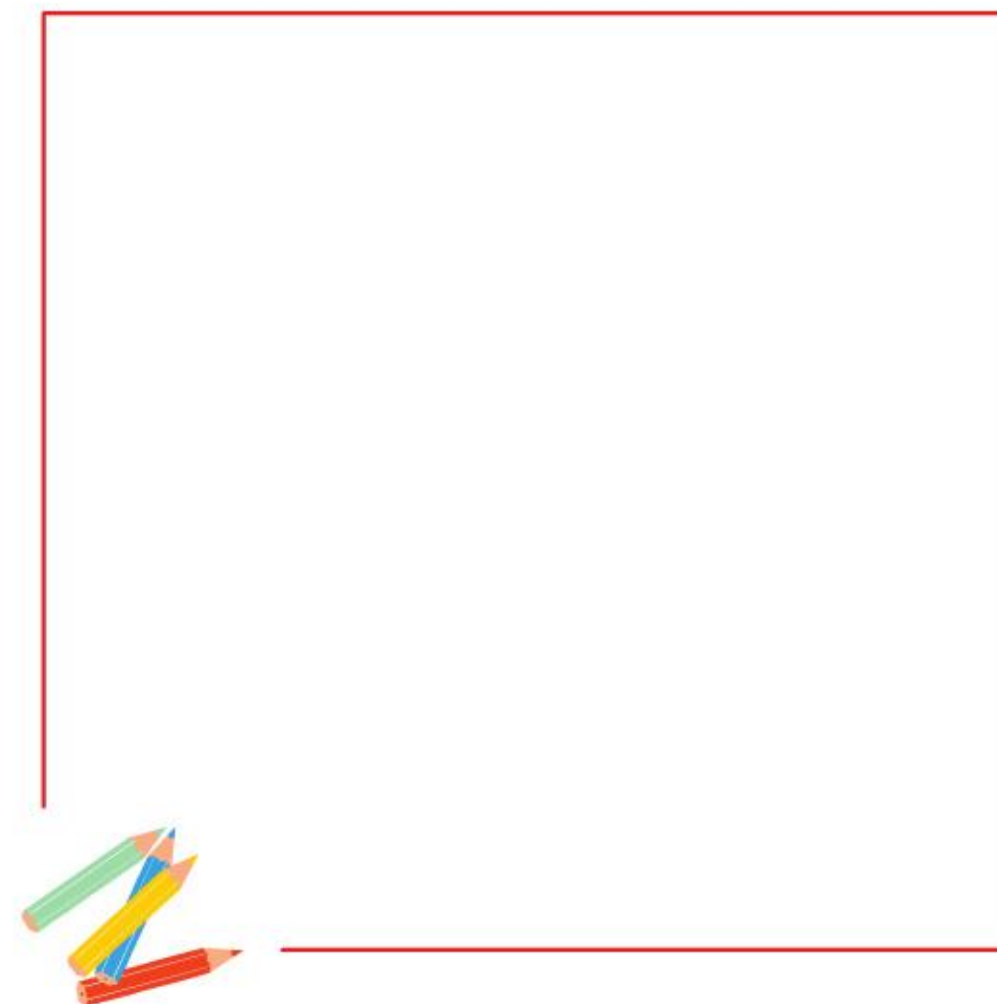
Książka

Światło

Plac zabaw

Gra

6.2 Okładka książki. Ilustracja.

- Zaprojektuj pierwszą stronę okładki książki – możesz wykorzystać tytuł i nazwisko autora swojej ulubionej książki lub wymyślić dane tytułowe. Wykonaj kredkami projekt w zeszycie ćwiczeń (poniżej), który następnie przeniesiesz na dużą kartkę brystolu. Wykorzystaj technikę mieszaną – największe plamy wykonaj farbami akwarelowymi, kiedy wyschną, kredkami i flamastrami dorysuj mniejsze plamy, szczegóły i napisy tytułowe.

Przygotuj: ołówek, kredki, flamastry, farby akwarelowe, blok techniczny, pędzelki, naczynie na wodę, folię do zabezpieczenia stolika.

6.3 Odjazdowe buty sportowe!

- Inspirując się fotografiami przedstawiającymi różne buty sportowe, wykonaj projekt nietypowych butów sportowych przyszłości. Określ funkcje butów – czy są to buty do biegania, gry w piłkę nożną czy górskich wędrówek. Jeśli buty będą miały jakieś szczególne, dodatkowe funkcje, możesz je opisać obok projektu.

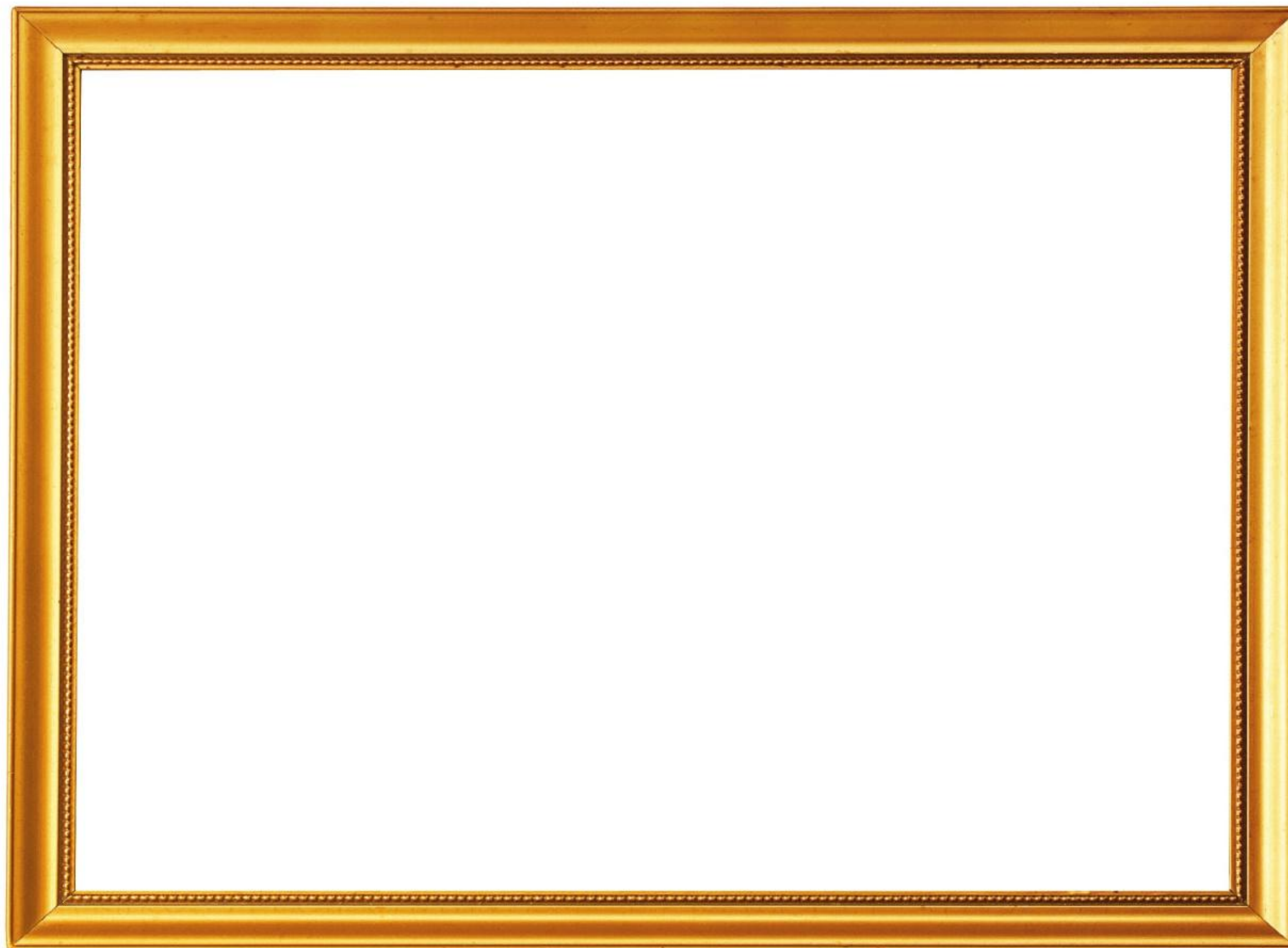
Przygotuj: ołówek, kredki, flamastry, farby akwarelowe, blok techniczny, pędzelki, naczynie na wodę, folię do zabezpieczenia stolika.

6.4 Fotografia. Martwa natura.

- Ułóż martwą naturę na temat, do wyboru: *Jesienny motyw, Zima, choinka, prezenty...*, *Wiosenne świętowanie, Letnie podróże*. Zaplanuj ciekawe kompozycje, następnie wykonaj ich fotografie. Przedstawione zdjęcia mogą cię zainspirować. Najlepsze zdjęcie wydrukuj i przyklej w miejscu otoczonym ramką.

Przygotuj: aparat fotograficzny, elementy do ułożenia martwej natury.

6.5 Teatr i film. Charakteryzacja twarzy.

- Wykonaj dwie charakteryzacje – do roli motyla i wilka. Do przedstawionych twarzy dorysuj, doklej lub domaluj elementy charakteryzacji wg własnego pomysłu. Powiedz, czy po ucharakteryzowaniu łatwo się domyślić, że twarze przedtem były jednakowe.

Przygotuj: kredki, farby, flamastry, papier kolorowy, klej, nożyczki.

6.6 Scenografia i kostiumy. Kostium dla pary królewskiej.

● Zaprojektuj kostium teatralny lub filmowy do roli królowej lub króla. Kostiumografowie, tworząc stroje dla postaci historycznych, często korzystają z portretów wykonanych przez dawnych mistrzów. Również i ty możesz zainspirować się obrazami, które wykonał nadworny malarz króla Hiszpanii, Diego Velázquez, prawie 400 lat temu. Wykorzystaj technikę kolażu.

Przygotuj: kredki, farby, flamastry, papier kolorowy, brokaty, klej, nożyczki, kartka z bloku technicznego.

Król Filip III na koniu

Królowa Izabela Bourbon

Infantka Małgorzata w niebieskiej sukience

Król Filip IV

Portret infantki Marii Teresy

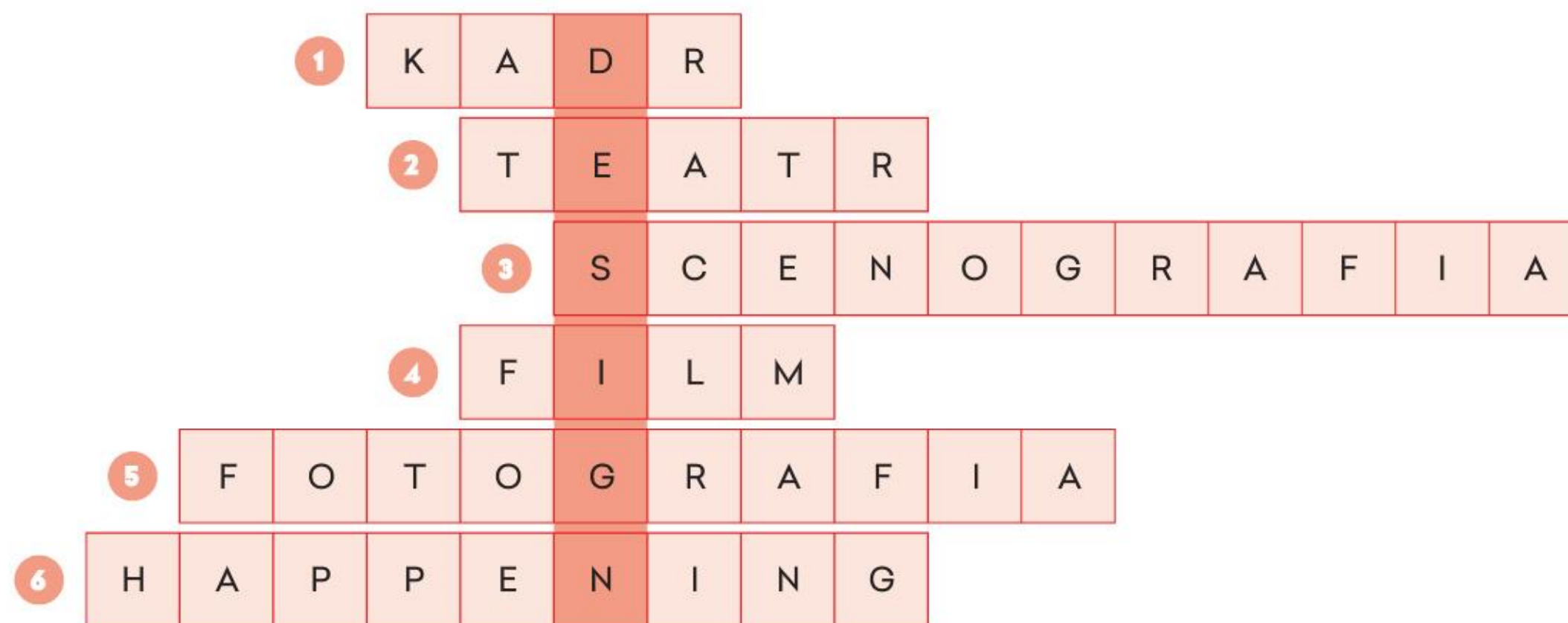

Królowa Austrii Dona Mariana

6.7 Powtarzamy. Sztuka jest blisko.

- Ułóż pytania do rozwiązań, które widzisz w diagramie krzyżówki. Odszukaj w podręczniku i zapisz definicję hasła głównego. Na przedstawionych ilustracjach znajdź dzieła designu i połącz je linią ciągłą z napisaną definicją.

Przygotuj: ołówek.

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

Design _____

6.8 Sztuka ludowa. Strój świąteczny.

- Podpisz przedstawione ludowe stroje świąteczne właściwymi nazwami. Pomoże ci w tym mapa znajdująca się w podręczniku.

Przygotuj: ołówek.

a) Opisz ludowy strój świąteczny z regionu, w którym mieszkasz lub z którego pochodzi twoja rodzina.

b) Opisz krakowski ludowy strój świąteczny. Odpowiedz na pytanie, dlaczego ten strój jest znany na terenie całej Polski.

6.9 Przedmioty i dekoracje ludowe.

- Wykonaj projekt dekoracji ludowej na przedstawionych fotografiach przedmiotów – pudełka, doniczki i drewnianej skrzynki. Inspiracji poszukaj w ostatnim rozdziale podręcznika *Plastyka 5*. Możesz wykorzystać wzory haftu, malowideł lub ozdobić przedmiot wycinanką z papieru kolorowego albo jej fragmentem.

Przygotuj: flamastry, kredki, papier kolorowy, klej i nożyczki.

6.10 Powtarzamy. Sztuka ludowa.

- Dopasuj podpisy do właściwych dzieł sztuki ludowej i połącz je linią. Uzasadnij swój wybór.

Przygotuj: ołówek.

haft
kaszubski

czapka
krakowska

pająk

gwiazda

skrzynia
kujawska

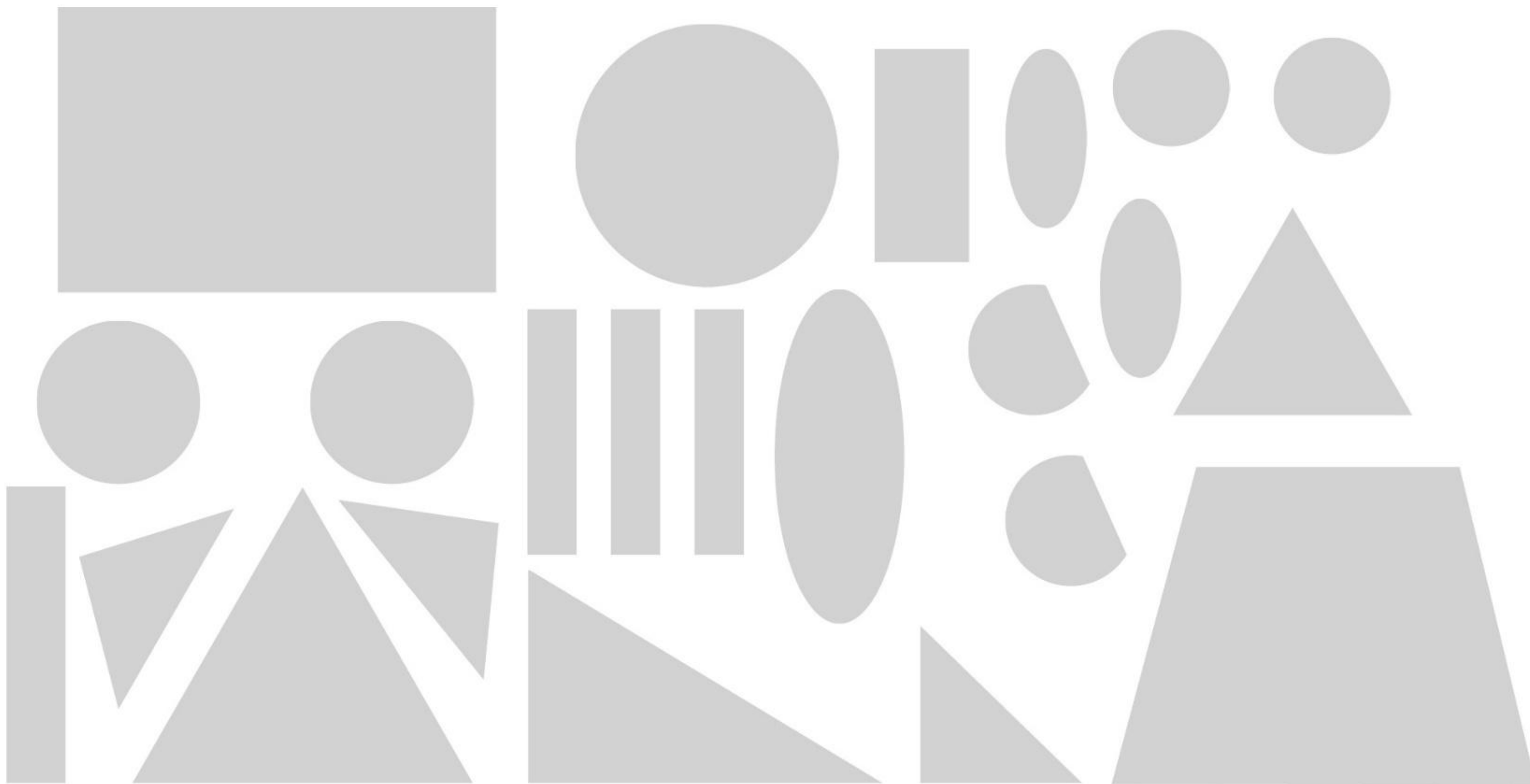
pisanka

ściana domu
w Zalipiu

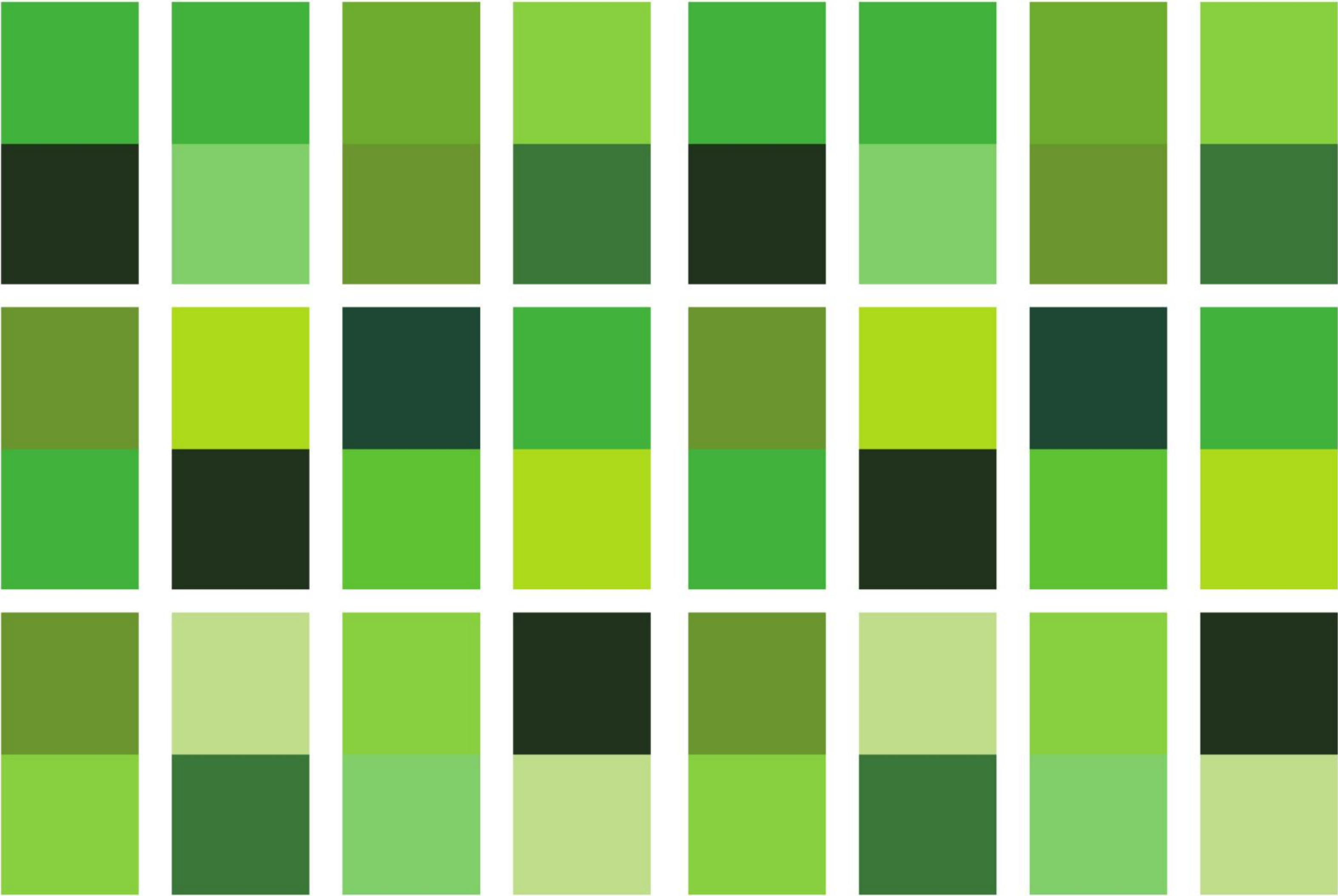
tasiemka

kodra

7.1 Zestaw do wycinania nr 1.

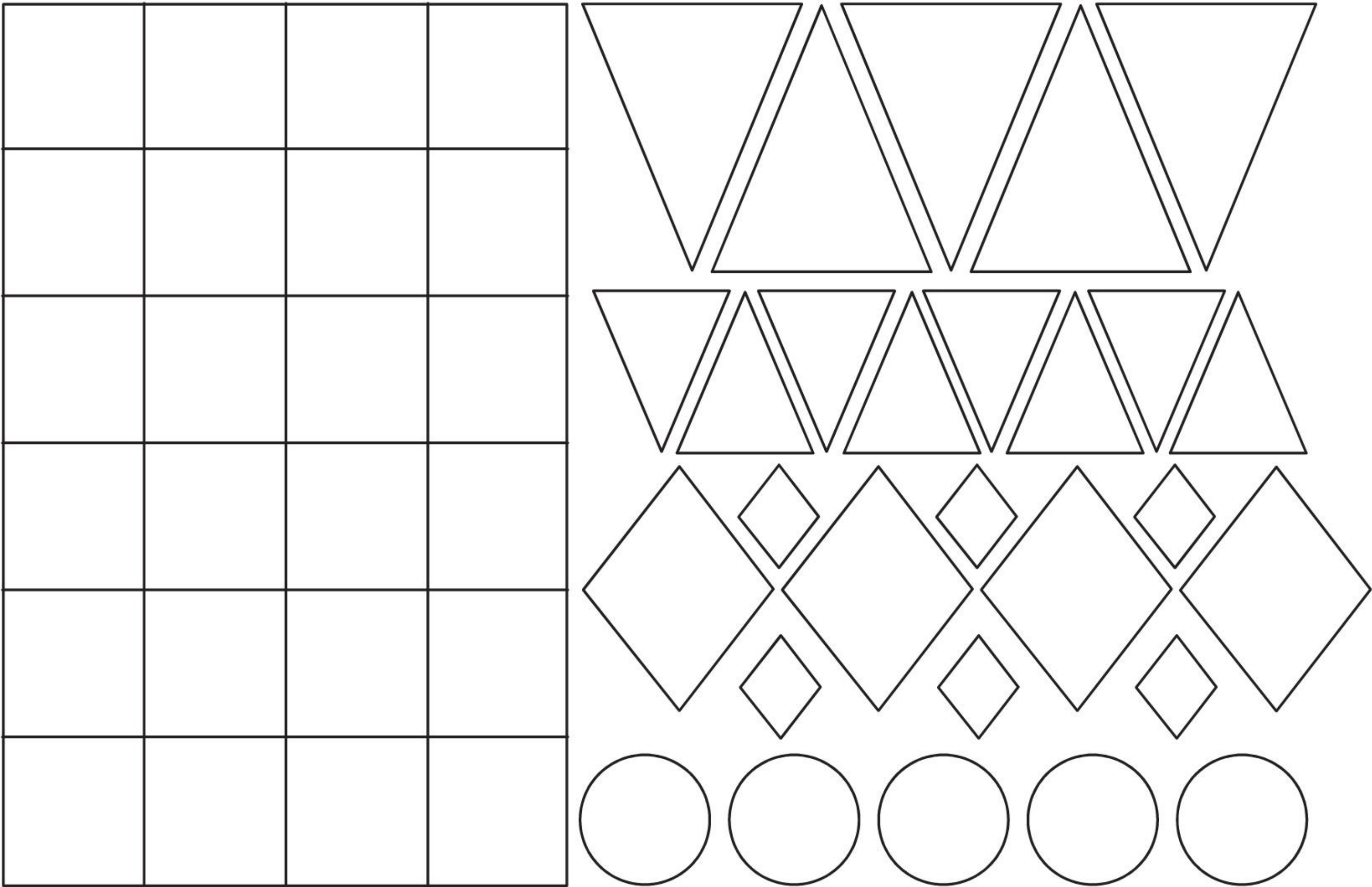

7.2 Zestaw do wycinania nr 2.

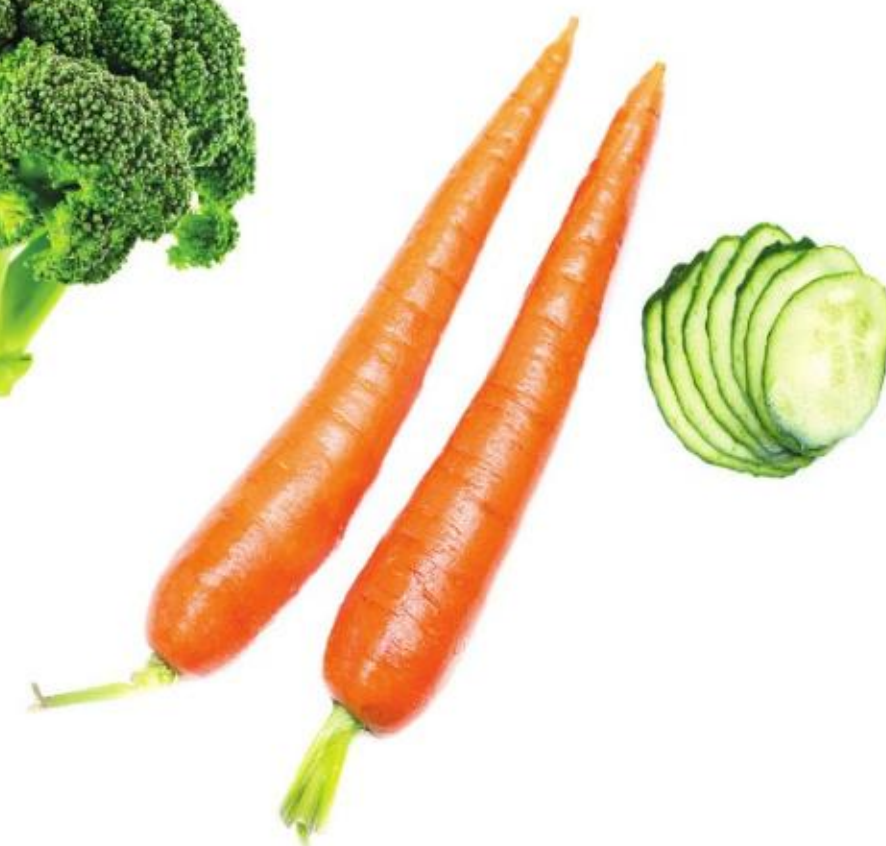
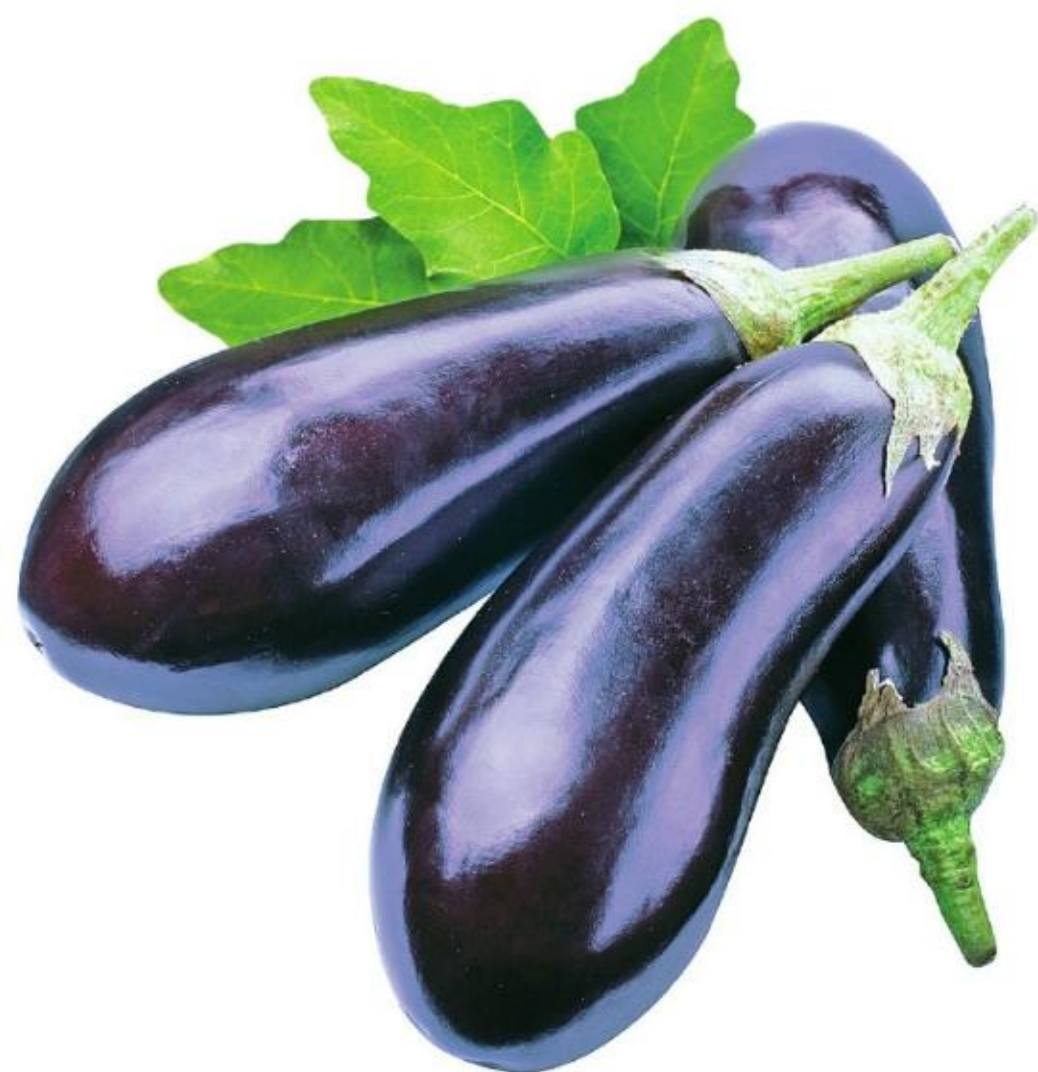
7.4 Zestaw do wycinania nr 4.

7.5 Zestaw do wycinania nr 5.

7.6 Zestaw do wycinania nr 6.

7.7 Zestaw do wycinania nr 7.

7.8 Podsumowanie.

● Połącz kreską poznane pojęcia z odpowiadającymi im definicjami.

Przygotuj: ołówek.

faktura	światłocień	barwy czyste	akcent kolorystyczny	walor	mozaika	kompozycja otwarta
kompozycja dynamiczna		perspektywa kulisowa	weduta		martwa natura	plakat
Stosując go w rysunku, poprzez odpowiednie zaznaczenie światła i cienia na przedmiotach, budujemy na płaszczyźnie wrażenie głębi, którą widzimy w rzeczywistości.		Nazywamy tak barwy podstawowe oraz barwy pochodne, które otrzymujemy z połączenia barw podstawowych; możemy je znaleźć w kole barw.		Jest to fragment obrazu, który przyciąga nasz wzrok swoją barwą. Najczęściej jest to barwa czysta i ciepła na tle przeważnie chłodnych i przygaszonych kolorów.		Ta kompozycja elementów na obrazie sprawia wrażenie, że jej dalszy ciąg wykracza poza płaszczyznę obrazu, nie kończy się. Widz może sobie wyobrazić „swoje” rozszerzenie przedstawionych na obrazie elementów.
To jedna z metod tworzenia złudzenia głębi na płaskiej powierzchni obrazu. Wykorzystuje zjawisko nakładania się płaszczyzn. To co jest bliżej jest pokazane w całości i tworzy plan pierwszy, następne plany widoczne są częściowo.		To zewnętrzna warstwa dzieła graficznego, malarskiego lub rzeźby. Możemy ją rozpoznać dotykiem lub patrząc na obraz, sprawdzić, czy jest gładka, szorstka, śliska lub chropowata.		Określamy tak dzieło plastyczne wykonane z małych kostek kamiennych albo kafelków z kolorowego szkła lub ceramiki, zwanych tesseraami.		Układ, za pomocą którego przedstawiamy ruch na płaszczyźnie lub w przestrzeni, wyróżnia się różnorodnością kształtów i wielkości. Dominują w nim kierunki ukośne, kontrast i asymetria.
Pojęciem tym określamy stopień jasności i ciemności w obrębie jednego koloru.		To temat obrazu przedstawiającego krajobraz miasta – budynki, ulice, a także ludzi.		Określamy tak temat obrazu przedstawiającego układ przedmiotów lub innego rodzaju nieruchomych obiektów.		Nazywamy tak ogłoszenie w formigraficznej, w którym słowa i obraz tworzą wspólną kompozycję.

Wykaz dysponentów praw autorskich do obrazów i zdjęć zamieszczonych w publikacji:

Shutterstock. com: Motorspirit (martwa natura, s. 6); dimbar76, OlegD, melnikof, Blue Jacaranda (patchworki, s. 8); ariadna de raadt (parasole, s. 11); Jeanne Provost (martwa natura, s. 13); AZdesign, Aleksandar Mijatovic, sootra, Oaurea (barwne tła, s. 13); Apostrophe (tło akwarelowe, s. 13); De-V (miasteczko, s. 13); KonstantinChristian (dziewczynka i jesień, s. 16); Cafebeanz Company (żółty parasol, s. 16); Oksana Telesheva (barwy kontrastowe, s. 16); art_of_sun (barwy czyste, s. 16); MR Gao (barwy złamane, s. 16); Opas Chotiphantawanon (plama ostra, s. 16); Supa Chan (plama miękka, s. 16); Epi-fantsev (witraże, s. 16); MInSzZ21, defpicture, 2p2play, Suphatthra China olovedog (mozaiki, s.20); photo one (rama, s. 22); Tungphoto (rama, s. 23); Brian S (Henk Fish *Maratoński widok*, Rotterdam, Hol-land, 2000, s. 24); r.kathesi, Forgem (drzewa, s. 32); Bloomicon (ikony, s. 32); Tatiana Popova, Africa Studio, Alexander Mak, Hong Vo, tale, Borisovich (buty sportowe, s. 39); Timmary (jesienna dekoracja, s. 40); nito (letnia dekoracja, s. 40); carballo (zimowa dekoracja, s. 40); Yuriy Golub (wiosenna dekoracja, s. 40); tsuneomp (głowy, s. 41); Stockforlife (buty, s. 43); Alexander Tolstykh (krzesło, s. 43); M. Unal Ozmen (robot kuchenny, s. 43); JD_Creative Design (dzbanek, s. 43); prapann (obraz, s. 43); amasterphotographer (pudełko, s. 46); donatas1205 (pudełko drewniane, s. 46); Sergej Razvodovskij (doniczka, s. 47); aniad (ściana domu w Zalipiu, s. 48); Valentyn Volkov (bakłazan, s.59); Standret (cytryna, s.59); monticello (brokuł, s.59); ADA_photo (marchewka, s.59); Volodymyr Krasnyuk (jajko, s.59); kzzw (motek, s.59); oksana2010 (włóczka, s.59); anaken2012 (koszyk, s.59); maxim ibragimov (chleb, s.61); Iryna Melnyk (dynie, s.61); photka (ciastka, s.61); AlenKadr (makaron, s.61); Ilja Generalov (koszyk, s.61); Evgeny Karandaev (miska metalowa, s.61); andrej_sv (piłka, s.61); Maks Narodenko (truskawka, s.61); tr3gin (kwiatki, s.61); K13 ART (miska ceramiczna, s.61).

Archiwum Grupy MAC: Edgar Degas, *Music Hall Singer (La Chanson du Chien)*, 1875-1877 (s. 19); Jan Vermeer van Delft, *Wążca perły* (albo: *Kobieta z wagą*) 1662-1665 (s. 19); Vincent van Gogh *Żniwa w La Crau*, 1888 (s. 19); Gustave Caillebotte, *Bulwar Haussmanna, śnieg*, 1880-1881 (s. 19); Rembrandt van Rijn, *Popiersie starszego mężczyzny w futrzanej czapce*, 1631 (s. 19); Peter Paul Rubens, *Starsza kobieta i chłopiec w blasku świecy*, 1616-1617 (s. 19); Caravaggio, *Ekstaza św. Franciszka*, ok. 1595 (s. 28); Georges Seurat, *Circus* (cyrk), 1890-1891 (s. 28); Cesare da Sesto, *Madonna z Dzieciątkiem*, ok. 1515 (s. 28); Edgar Degas *The Green dancer* 1877-1879 (s. 29); Rafael Santi *Zaślubiny Marii z Józefem*, 1504 (s. 29); Vincent van Gogh *Żniwiarz na polu pszenicy o wschodzie słońca*, 1889 (s. 29); George Hendrik Breitner, *Tramwaj konny w Amsterdamie*, 1894 (s. 29); Michał Anioł, *Dawid*, 1501-1504 (s. 29); Jan Frans van Dael, *Bukiet kwiatów w szklanym wazonie*, 1825 (s. 29); Jan van Eyck, *Portret małżonków Arnolfinich*, 1434 (s. 29); (s. 29); Leonardo da Vinci *Dama z łasiczką*, 1489-1490 (s. 30); Pierro della Francesca, *Portret Federica da Montefeltro*, 1467-1472 (s. 30); Giuseppe Arcimboldo, *The Vegetable Gardener*, 1590 (s. 33); Sofonisba Anguissola, *Autoportret przy sztaludze*, 1556 (s. 34); Alfred Sisley *Kasztanowa aleja w Celle-Sainzt-Cloud*, 1865 (s. 34); Giotto di Bondone *Opłakiwanie Chrystusa*, 1306 (s. 34); Willem Heda, *Śniadanie z jeżynowym tortem*, 1631 (s. 34); Jacques-Louis David, *Madame Récamier*, 1800 (s. 34); Adam Elsheimer, *Ucieczka do Egiptu*, 1609 (s. 34); Edgar Degas, *Próba baletu*, 1876 (s. 35); Camille Pissarro, *Bulwar Montmartre*, 1897 (s. 35); Gustave Courbet, *Kamieniarze*, 1849 (s. 35); William Turner, *Pożar gmachu Parlamentu w Londynie*, 1834 (s. 35); Jan Matejko, *Bitwa pod Grunwaldem*, 1875-1878 (s. 35); Iwan Ajwazowski, *Sztorm na morzu o zachodzie słońca*, 1896 (s. 35); Diego Velázquez: *Królowa Austrii Dona Mariana, Portret infantki Marii Teresy, Król Filip IV, Infantka Małgorzata w niebieskiej sukience, Królowa Izabela Bourbon, Król Filip III na koniu*, 1599-1660 (s. 42); czapka krakowska (s. 48).

Muzeum Łowicz: pająk ludowy (s. 48); gwiazda (s. 48); skrzynia kujawska (s. 48); kodra (s. 48).

Muzeum Pisanki, Ciechanowiec: pisanka (s. 48).

East News: haft kaszubski (s. 48).

Jacek Lamparski: pary w strojach ludowych (kujawski, łowicki, kurpiowski, biskupiański, sieradzki, opoczyński, podlaski, śląski, krakowski, rzeszowski, podhalański, s. 44, 45)

Okładki książek (s. 38): okładka książki *Zaczarowane historie*: Ilustracja na okładce – Elżbieta Wasiuczyńska, projekt graficzny okładki – Ewa Stiasny; wydawnictwo Bajka 2010; okładka „Ściana zaczarowana”: autor książki: Joanna Papużyńska (ur. 1939), wydawca: Nasza Księgarnia; okładka „Karolcia”: autor: książki: Maria Krüger (zm. 13 VIII 1999), wydawca: Siedmioróg.

Grupa MAC S.A.
ul. Witosa 76
25-561 Kielce

www.mac.pl

ISBN 978-83-8108-357-7

9 788381 083577

indeks 880831